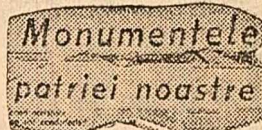

ECOURI LA

**Pentru cunoaşterea
mai bună a culturii
materiale și a mărtu-
riilor istoriei patriei**

Continuăm să primim numeroase ecouri pe marginea anchetei „Monumentele patriei noastre”, apărută în „ȘciŢteia” nr. 6756 din 30 septembrie 1965. Cu privire la lucrările de întreținere a operelor lui Brâncuși de la Tg. Jiu, DIRECȚIA MONUMENTELOR ISTORICE DIN C.S.C.A.S. ne răspunde următoarele:

„Proiectul pentru restaurarea „Porții sărutului” ne-a fost trimis de către C.S.C.A. spre avizare, o dată cu proiectul pentru metalizarea „Coloanei fără sfârșit”. Dacă avizarea celor de-a doua lucrări a fost de îndată posibilă, proiectul pentru restaurarea „Porții sărutului” a fost găsit necorespunzător. În consecință, D.M.I. a luat asupra sa întocmirea proiectului.”

În continuare, răspunsul arată că specialiștii din Direcția Monumentelor Istorică s-au deplasat la Craiova în ziua de 5 oct. luând legătura cu organele locale. Apoi D.M.I. s-a adresat întreprinderii „Marmura” și Fondului Plastic. Proiectul întocmit de D.M.I. se află la Fondul Plastic, unde a fost remis la 28 octombrie pentru a fi definitivat sub forma unui deviz cu analize speciale.

„Îndeplinirea formalităților pentru definitivarea documentației — arată adresa — perfectarea formelor contractuale și executarea lucrărilor cad în sarcina Statului popular al regiunii Oltenia”. Sperăm că toate aceste formalități se vor realiza cu operativitatea necesară.

OFICIUL NAȚIONAL DE TURISM „CARPATI” ne răspunde că ancheta a venit în împlinirea preocupărilor O.N.T., dezvoltându-se o seamă de deficiențe care îngreunează desfășurarea unor acțiuni turistice sau fac chiar imposibilă organizarea altora.

Arătând, printre altele, că agențiile teritoriale O.N.T. au organizat în anul 1965 un număr de 340 excursii la cetatea romană Sarmisegetusa și la cetățile dacice de la Grădiște, Muncelulul, Costești, Bîldaru și Pietra Roșie, angrenând peste 12.500 turiști organizați în grupuri, răspunsul subliniază în continuare: „Desigur că numărul ex-

cursurilor și al participanților putea fi mult mai mare dacă organele locale dădeau curs repetatelor noastre demersuri privind îmbunătățirea drumurilor de acces spre aceste monumente și organizarea unor unități de deservire turistică (masă, cazare) în apropierea lor. Secția regională de drumuri Hunedoara a răspuns favorabil la propunerile O.N.T. privind îmbunătățirea unor căi de acces, însă lucrările nu au început încă.”

„În articol — se arată mai departe — este criticată — pe bună dreptate — lipsa materialelor de propagandă turistică la agenția O.N.T. Deva, care să popularizeze obiectivele turistice din regiunea Hunedoara. Oficiul Național de Turism înțelege să lichideze asemenea deficiențe dublându-și eforturile materiale privind propagandă turistică internă și îmbunătățind conținutul tematic al planului său editorial în sensul acoperirii tuturor regiunilor țării.”

Referindu-se la problema ghidajului, răspunsul O.N.T. exprimă părerea că informarea amănunțită și descrierea științifică a obiectivelor turistice, ce sînt foarte diferențiate ca domenii de activitate pe parcursul unui itinerar, nu pot rămîne în sarcina organizatorului de turism, ci trebuie să fie asigurate de ghizi selecționați și angajați de instituția care definește și administrează obiectivul turistic respectiv. „Recomandarea privind organizarea unui sistem de ghidaj este una dintre cele mai valoroase propuneri din anchetă.”

„Oficiul Național de Turism apreciază — se spune în continuare în cuprinsul răspunsului — că în cadrul activității sale se manifestă încă deficiențe în recrutarea și instruirea organizatorilor de turism. În special în anumite centre regionale și în reședințe. Pentru remedierea acestei stări de lucruri au fost luate măsuri de îmbunătățire a criteriilor de selecționare și de cuprindere a organizatorilor de turism în cursul local de pregătire (inclusiv în cursurile Universităților populare).”

EDITURA MERIDIANE răspunde: „În cadrul anchetei publicate de

ANCHETELE „ȘCIŢTEII”

tar turistic editura și-a achitat datorită față de tezaurul de monumente istorice din Brașov. În legătură cu aceste monumente se găsesc informații substanțiale în „Circuitul marilor trecători” de curînd publicat. Mai sînt în pregătire încă patru lucrări.”

După ce enumeră unele lucrări interesante aflate în portofoliu, scrisoarea Editurii Meridiane arată:

„Considerăm îndreptățită critica din „ȘciŢteia” în legătură cu operativitatea insuficientă a editurii în publicarea acestor gen de lucrări. Au fost luate măsuri pentru lărgirea cercului de colaboratori, prin atragerea unor specialiști. Discuțiile avute cu sprijinul consiliilor redacționale ale editurii au dus la alcătuirea unui program de perspectivă pentru popularizarea monumentelor istorice, pe baza cărora s-a trecut la contractarea pe scară largă.”

În legătură cu întreținerea și valorificarea monumentelor s-au primit la redacție numeroase scrisori din partea cititorilor. Astfel, tov. GHEORGHE BERGA, student din Cluj, ne scrie: „Anul trecut, în vară, am fost la Siria, unde am vizitat ce-

tatea, care, din păcate, e gata să se dărîne, fără să se ia vreo măsură de consolidare (ca să nu mai spun că nu există nici un tabel care să ofere date privind istoricul ei). Totodată, am vizitat muzeul memorial Ion Slavici, condus de un profesor din localitate care se ocupă benevol, din pasiune, de îngrijirea lui, fiindcă faptul popular nu angajează un muzeograf, deși ar avea în schemă acest post”. Corpondentul relatează că muzeul e foarte bine aranjat, dar are nevoie de unele reparații urgente. „În Cluj — continuă scrisoarea — se află la marginea căii Turzii [deci pe șoseaua nr. 4 a Brl. București — Oradea] Turnul Crotitorilor și o porție din zidul din secolul XV al vechii cetăți. Deși restaurat de cîțiva ani, Turnul stă înclinat, inaccesibil vizitatorilor”. Corpondentul propune să se organizeze acolo un muzeu al orașului Cluj.

După cum ne semnaleză tov. GH. MOSTEANU și M. SANDU din Boia, raionul Sibiu, castelul Turnu Roșu, aflat la intrarea Oltilui în defileu, monument bogat în documente de o deosebită însemnătate istorică, are nevoie de urgente intervenții de restaurare.

„Ce se joacă pe scenele teatrelor noastre”

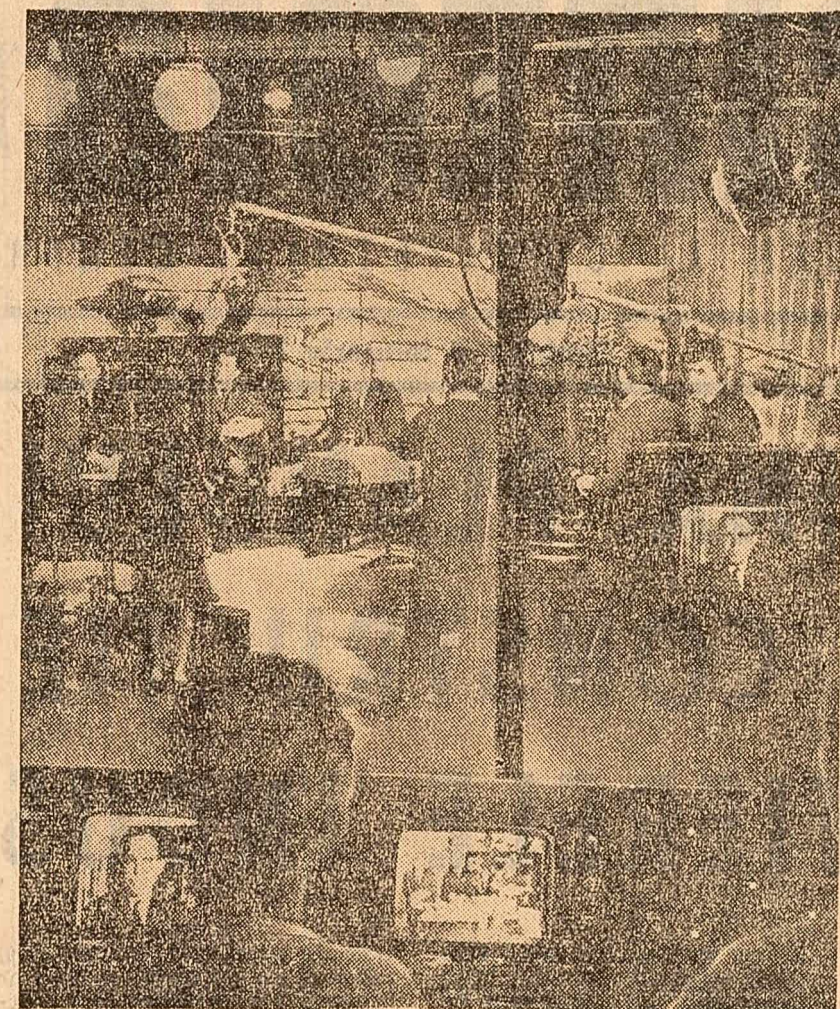

În urma anchetei intitulată „Ce se joacă pe scenele teatrelor noastre”, apărută în nr. 6794 al ziarului nostru, CONSILIUL TEATRELOR ne-a comunicat că a avut loc o ședință largită a Comitetului executiv al C.S.C.A., la care au participat directorii de teatru și în care s-a dezbătut problema repertoriilor teatrelor dramatice pe stagiunea 1965/1966. Cu acest prilej s-au luat — spune adresa — „măsuri de îmbunătățire a repertoriilor teatrelor care au fost considerate nesatisfăcătoare”. Mai multe teatre ne-au informat, de asemenea, asupra unor modificări introduse în repertoriul lor, ca urmare a însușirii criticilor cuprinse în ancheta „ȘciŢteii”. Astfel, TEATRUL NAȚIONAL DIN CRAIOVA ne relatează, printre altele, că a renunțat la o piesă nesemnificativă („Porunca a 7-a”: fură mai puțin” de Dario Fo), introducînd în locul ei „Act venetian” de Camil Petrescu. În răspunsul

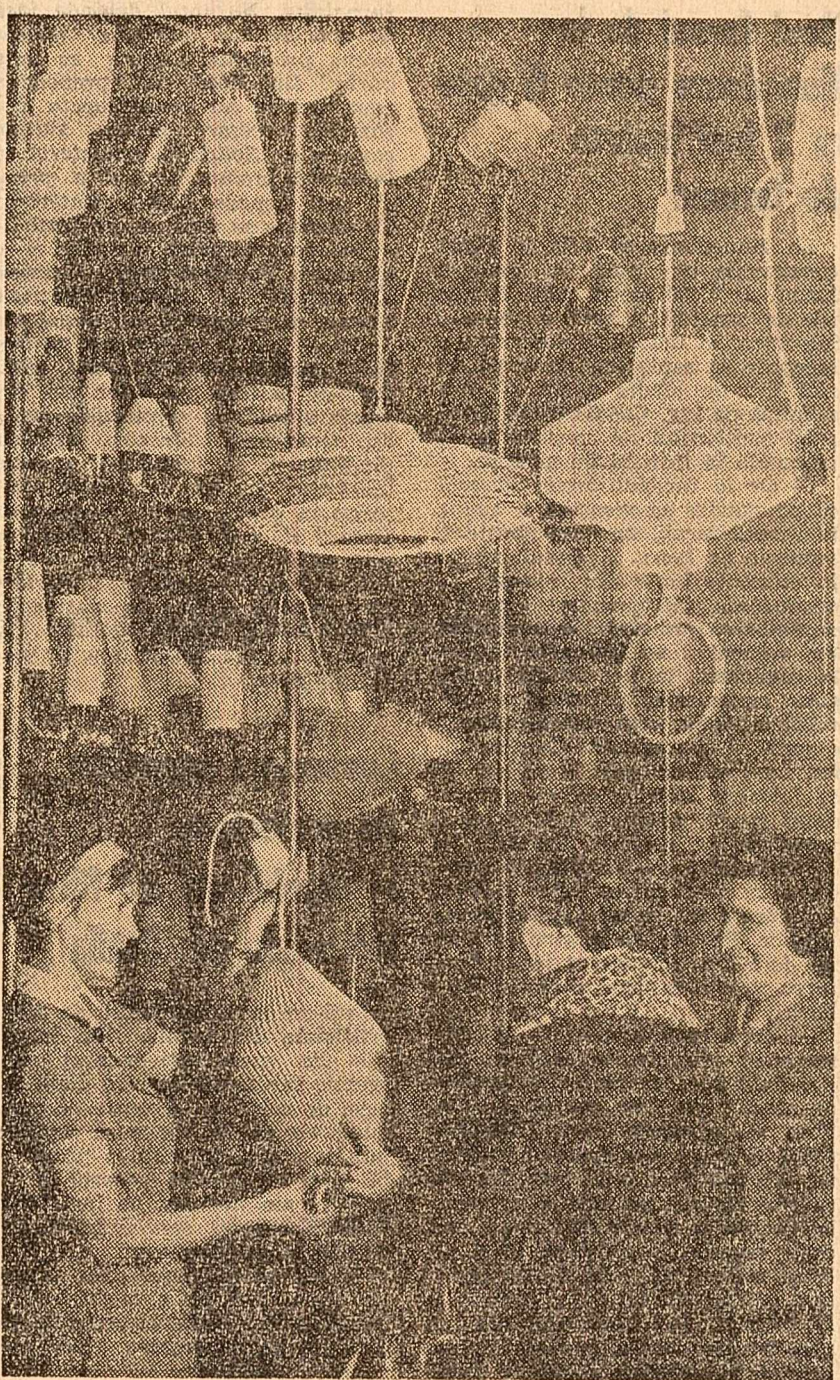
TEATRULUI DE STAT DIN BAIIA MARE se arată că direcția teatrului și consiliul artistic au hotărît înlocuirea comediilor minore „Cînd vine barza” de André Roussin și au stabilit să includă în repertoriul actual și o piesă românească dintre cele două războaie, alegerea oprindu-se deocamdată la „Omul cu mîrtoaga” de G. Ciprian.

Trebule să remarcăm totuși, la cîteva luni după începerea stagiunii, că multe teatre din București și din țară își îndeplinesc foarte bine și greul sarcina îmbogățirii repertoriului lor, a orientării acestuia spre opera de înaltă cultură și de actualitate. Pe așezile bucureștene au figurat pînă acum puține premiere cu piese originale, cu piese contemporane valoroase din repertoriul universal și cu opere ale marilor clasici. Ar fi cazul să se urmărească mai îndeaproape de către Consiliul Teatrelor cum și în ce ritm se îndeplinesc hotărîrile luate în ședința largită a Biroului Comitetului executiv al C.S.C.A., care a

avut loc la începutul lunii noiembrie. ASOCIAȚIA OAMENILOR DE ARTĂ DIN INSTITUȚIILE TEATRALE ȘI MUZICALE ne anunță că centrul său de documentare a scos de sub tipar primul număr al buletinelului de informare, care va apare de 3-4 ori pe an. Centrul de documentare și-a început, de asemenea, activitatea de multiplicare și difuzare a pleselor originale și traduse. „Cu toate acestea — se arată în răspunsul A.T.M. — centrul nostru de documentare va trebui să facă pe viitor mai mult decît a făcut pînă acum pentru deservirea cit mai promptă a instituțiilor teatrale. În același timp, considerăm că și teatrele sînt dator să sprijine activitatea centrului, lucru pe care unele instituții teatrale încă nu l-au înțeles. Mai sînt și astăzi teatre care nu s-au abonat la serviciile noastre de documentare și altele care nu ne țin de loc în curent cu activitatea lor”.

Emisiunile de știință, organizate cu regularitate de studiul de televiziune, antrenează un număr tot mai mare de specialiști din diferite domenii. Iată-l pe unul dintre aceștia în fața camerei de luat vederi, într-un „dialog” cu telespectatorul.
Foto: Gh. Vinții

Noi modele de lămpî în magazinele de specialitate. Un prim progres față de anul trecut...

TEATRE

- Teatrul de Operă și Balet: COSI FAN TUTTE — 19.30.
- Teatrul de stat: de operă: TIRGUL DE FETE — 19.30.
- Teatrul Național „L. Caragiale” (sala Comediei): REGELE MOARE — 19.30. (sala Studio): PATIMA ROȘIE — 16. ÎNȚILNIRE CU INGERUL — 20.
- Teatrul de Comedie: ȘEFUL SECȚORULUI SUFLETE — 20.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” (sala din Bd. Șchitu Măgureanu nr. 1): NIMIC NU SE PIERDE, DRAGUL MEU — 19.30. (sala Studio, str. Al. Șabla nr. 76 A): ÎNTRIGĂ ȘI TUBIERE — 15. FII CUMINTE, CRISTOFOR I — 19.30.
- Teatrul „C. I. Nottara” (sala Măgureanu): OPT FEMEII — 16, 3.3.3. — 20.
- Teatrul „Barbu Delavrancea”: RADĂCINI — 20.
- Teatrul Mic: DOI PE UN BALANȘOR — 15.30. CINCI ȘCHITE ȘI CINTĂREȚA CHEALĂ — 19.30.
- Teatrul evreiesc de stat: FIRUL DE AUR — 20.
- Teatrul „Tăndărică” (sala din Calea Victoriei): DOCTORUL AUMADOARE — 9. MINA CU CINCI DEGETE — 19. (sala din str. Academiei): UMOR PE SFORI — 9.
- Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” (sala Savoy): PROFESORUL DE FRANCEZĂ — 20. (sala Victoria): CU MUZICĂ... E DE GIUMIT — 20.
- Ansamblul artistic al C.C.S.: AȘA SE JOACĂ PE LA NOI — 20.
- Circuitul de stat: BAL MASCAT ȘI... ACROBAT — 19.30.

TELEVIZIUNE

- 19.00 — Jurnalul televiziunii (I)
- 19.15 — Emisiune pentru copii și tineretul școlar: Cîreșarii și de Constantin Chiriță. Rostul rociului — Desparția — 20.00. (sala de spectacol): Teletext — 21.00. Microantologie TV. „AU MAI PĂTT-O ȘI ALȚI” de Costache Negruzi și „FRIGURI DE AUTOR” de Nicolae Gane — 21.40. — Cîntecul arceștilor — 22.00. Dada — 22.00. Filmul: ȘIFNUT — 22.50. — Jurnalul televiziunii (II), Sport, Buletinul meteorologic.

CINEMATOGRAFE

- OLD SHATTERHAND — film pentru ecran panoramic: Patria — 9, 11, 30, 14, 16, 30, 19, 21, 30.
- TĂTĂL SOLDATULUI: Republica (completare Cumpărătura) — 10, 12, 15, 17, 19, 21, Capitol (completare Petrică și încă cineva) — 9, 30, 11, 45, 14, 16, 30, 18, 45, 21, Excelsior (completare Gravuri revoluționare) — 10, 12, 14, 16, 18, 15, 20, 30.
- LUDAȘ MATY: Cinematoca — 10, 12, 14.
- CAȚIPEAUA NEAGRĂ — cinema-scope: Luceafărul (completare Verzi, rîndurile se duc) — 9, 30, 11, 30, 13, 45, 16, 18, 15, 20, 30, Festival (completare Cel mai puternic din Europa) — 10, 12, 15, 14, 30, 16, 45, 19, 21.
- TRĂGEȚI ÎN STANISLAȘ I: București — 9, 15, 11, 30, 13, 45, 16, 30, 13, 45, 21, Melodia — 9, 45, 12, 14, 15, 16, 30, 18, 45, 21, Modern — 10, 12, 14, 15, 16, 30, 18, 45, 21.
- CAMERA ALBĂ: Victoria (completare Sesiunea Maril Adunări Naționale — decembrie 1965) — 10, 12, 14, 16, 18, 15, 20, 30, Feroviar (completare De la pescari adunate) — 9, 30, 11, 30, 13, 45, 16, 18, 15, 20, 30.
- COPII ÎNDRĂZNEȚI: Central (completare Creionul pierdut) — 9, 30, 11, 45, 14, 16, 15, 18, 30, 20, 45.
- AMINȚIRI DIN COPIIARE: Lumina (completare Plante acvatice) — 10, 12, 14, 16, 18, 15, 20, 30, Munca (completare Pioniera nr. 6/1965) — 10, 30, 16, 30, 18, 30, 20, 30, Pecea (completare Păpușarii) — 16, 18, 20.
- FATA LUI BUBB: Union — 15, 15, 18, 20, 45, Mierla — 9, 45, 12, 14, 15, 18, 20, 45; (la ambele completare Sesiunea Maril Adunări Naționale — decembrie 1965), Înfrățire între popoare — 9, 30, 11, 30, 13, 30, 15, 45, 18, 20, 15.
- PROGRAM PENTRU COPII: Doina — 10.
- ÎN COMPANIA LUI MAX LINDER: Doina (completare Meclul de fotbal România — Portugalia) — 10, 30, 13, 45, 16, 18, 15, 20, 30, Dacla (completare Zgrîbucii) — 9—15 în continuare; 17, 19, 21, 15.
- PRIMA ZI — SUITĂ BĂNĂTEANĂ — STATI CĂ... MAESTRII ARTEI CIRCULUI — PRIZONIERUL PLANȘETEI ALBASTRE — PICIOARE USOARE — ARȚI ZBURĂTOARE — MECIUL DE FOTBAL ROMANIA — PORTUGALIA — NIMIC DESPRE ARHIMEDE: Timpuri Noi 10—21 în continuare.
- ULTIMA CAVALCADĂ SPRE SANTA CRUZ — cinema-scope: Giulești — 10, 30, 14, 30, 16, 30, 18, 30, 20, 30, Reșoara — 10, 30, 15, 17, 19, 21.
- ÎNDRĂZNEȚUL PARDAILAN — cinema-scope: Buzetii (completare Nimic despre Arhimede) — 10, 12, 15, 14, 15, 16, 30, 18, 45, 21, Ferentari (completare Cocosul de hirtie) — 10, 16, 18, 15, 20, 30.
- JUDEX: Unirea (completare Meclul de fotbal România — Portugalia) — 16, 18, 15, 20, 30.
- MUNCII LUI HERCULE: Givita — 10, 12, 15, 16, 18, 15, 20, 30, Artă — 9, 11, 15, 13, 30, 15, 45, 18, 20, 15, Ploresca — 9, 30, 11, 45, 14, 16, 15, 18, 30, 20, 45.
- EXPRESUL PARIS—MUNCHE: Bucegi (completare Tot mai sus) — 10, 12, 14, 16, 18, 15, 20, 30, Drumul Sării (completare Plante acvatice) — 16, 18, 20.
- COLINA: Tomis — 10, 12, 30, 15, 30, 18, 20, 30, Flămura — 10, 12, 30, 15, 30, 18, 20, 30.
- CREDIȚĂMĂ OAMENI I: Flacăra — 16, 18, 20, Moșilor — 15, 30, 18, 20, 30.
- HATARI — embele seri: Vitan (completare Totul pentru viață) — 11, 16, 19, 15.
- BOCCELUTA: Poplar (completare Mărturie trecutului) — 10, 30, 16, 18, 15, 20, 30.
- DUMINICA LA NEW YORK: Cosmos — 16, 18, 20.
- A POST ODATĂ UN MOȘ ȘI O BĂBĂ: Vitorul — 15, 30, 18, 20, 30.
- FEMEA NECUNOSCUTĂ: Colentina — 15, 30, 18, 20, 30.
- DINCOLO DE BARIERĂ: Crîncănești (completare Înfrînere cu frumosul) — 16, 18, 20, Voiața (completare Sesiunea Maril Adunări Naționale — decembrie 1965) — 9, 45, 12, 14, 15, 16, 30, 18, 45, 21.
- DE-AS FL... HARAP ALB: Progresul (completare YR cere declarația) — 15, 17, 19, 21.
- OAMENI ȘI DRAPELE — cinema-scope (embele seri): Lira — 15, 30, 19.
- SAMBA: Cotroceni (completare A cui e vina?) — 13, 45, 16, 15, 18, 45, 21, 15.

POȘTA REDACȚIEI

Îndeplinirea ritmică a planului

Fabrica „Proletarul roșu” din orașul Bîrlad — ne scria corpondentul voluntar Eliade Solomon, înfrînă greutăți în îndeplinirea ritmică a planului de producție din cauză că o seamă de furnizori nu-și respectă obligațiile contractuale. În urma sesizării de mai sus, Ministerul Industriei Ușoare a luat măsuri ca furnizorii să livreze la timp țesături de bumbac fabricii „Proletarul roșu” din Bîrlad. Pînă în prezent, toți furnizorii și-au achitat restanțele. Totodată, se arată în răspunsul primit, s-au luat și alte măsuri, care vor asigura îndeplinirea ritmică a planului de producție la toate întreprinderile care aparțin Ministerului Industriei Ușoare.

Și dincolo de bariere

„Locuim la Letea Veche, comună limitată a orașului Bacău. În timp ce la Bacău străzile sînt îngrijite, iluminate, la Letea drumurile sînt pline de hîrtoape, întunecoase. Există și indicatoare care marchează stațiile de autobuze, dar acestea nu ajung niciodată pînă la noi”. În răspunsul primit de la Statul popular al orașului Bacău se arată că sesizarea

grupului de cetățeni din Letea Veche este întemeiată. Ca urmare a acestei sesizări, statul popular comunal a solicitat întreprinderii regionale de electricitate, sectorul construcții, să execute lucrările necesare pentru îmbunătățirea iluminatului electric. Lucrarea va fi gata într-un timp foarte scurt. Se vor efectua, de asemenea, lucrări de reparații și amenajare a unor străzi. În ce privește îmbunătățirea transportului în comun, s-au făcut demersurile necesare pentru deschiderea unei noi linii de autobuze.

În sprijinul procesului de învățămînt

Un grup de profesori de la Școala generală nr. 3 din Sighetul Marmăției ne-a scris că n-au de unde să procure o serie de filme didactice. Ministerul Învățămîntului, cărui i s-a trimis sesizarea, ne răspunde că în urma înțelegerei survenite între Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă și Ministerul Învățămîntului, o parte din fondul de filme didactice va fi transferat în secțiile de învățămînt regionale. Acestea vor organiza filmele didactice, cu sarcina de a împrumuta filme școlilor de cultură generală. Ministerul Învățămîntului a solicitat Arhiva națională de filme să pună la dispoziție filmele solicitate de școlile profesionale și tehnice.

De ce nu se confecționează cămăși cu guler neșifonabil ?

(Urmare din pag. I)

Jilava... Ele ne-au fost livrate cu mare întârziere, ameni cu ne-a ajutat să le obținem la timp. Mașina este acum în stadiu de perfecționare dar nouă ne-au trebuit, din lipsă de coordonare, trei ani ca s-o aducem în stadiul actual. Așadar, lată istoricul acestei complicate operațiuni.

Comerțul sesizează o importanță cerere a populației. O comunică industriei. Importă, pînă una alta, cămăși din străinătate și... asteptă: — Industria înregistrează cererea de cămăși cu guler

neșifonabile, produce cîteva mil. costeți însă că pentru fabricarea în serie trebuie un utilaj special și trece pe seama Institutului de cercetări. Ca o sarcină secundară, construirea utilajului. Cînd o fi gata, e... — trei ani în sir a lăsat să treacă Direcția generală a industriei bumbacului fără să controleze mersul cercetărilor, fără să se străduiască să asigure colaborarea necesară cu ramurile industriale competente. În crearea utilajului necesar.

O cămășă cu guler neșifonabil. Un lucru practic, de strictă necesitate, cerut de milioane de cumpărători. Este aceasta o problemă insolubilă pentru industria noastră pentru specialiștii și muncitorii noștri, care și-au dovedit în practică, în sute și mii de cazuri incomparabil mai dificile, capacitatea ingeniozității, spiritul inovator ?

Faptele arată că problema producției cămășilor cu guler și manșete neșifonabile s-a complicat în mod artificial din cauza diferentierii organelor economice de resort. A lipsei de mobilitate, promptitudine și spirit de adaptare operativă la cerințele cetățenilor.

Bătrîni satului

(Urmare din pag. I)

— Ce vrei, tovarășe! S-au creat condiții mai bune de viață. hrană mai bună. Îmbrăcăminte mai bună. Medici. Medicamente. Muncă rațională. Bucurie... S-a prelungit viața oamenilor.

Da, s-a prelungit viața oamenilor. Avem mai mulți bătrîni ca alădată. — Să ne hrănesc bătrîni. Acestea o urmărește Proiectul de Stat al Casei de Pensii a membrilor cooperativelor agricole de producție — viață cit mai îndelungă, cit mai la adăpost de lipsuri, cit mai fînă, cit mai fericită a bătrînilor de la țară, a acelor oameni si muncii care zeci de ani au udat ogoarele câmpului cu sudoarea lor și le-au făcut să rodescă prin truda lor aspră, prin grija lor netencelată, prin chibzuința lor.

Omul dacă-mbătrînește... În Republica Socialistă România omul dacă-mbătrînește continuă să se uite înainte cu încredere. Grija zilei de mine nu-i înfundă țale și nu-l tulbură somnul. Bătrînețea îi este ferih de lipsuri și emărcăciuni. Treul, în mijlocul familiei sale, îi este asigurat.

„Influența pe care o exercită știința asupra dezvoltării sociale în epoca contemporană crește nemăsurat. Aplicarea în practică a rezultatelor sale face ca știința să devină o însemnată forță de producție, un factor hotărâtor al mersului înainte al economiei și culturii, al întregii societăți socialiste”.

Din expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU cu privire la îmbunătățirea organizării și îndrumării activității de cercetare științifică

ȘTIINȚA TREBUIE SĂ DEVINĂ UN FACTOR ACTIV, DINAMIC AL PROGRESULUI MATERIAL ȘI SPIRITUAL AL SOCIETĂȚII NOASTRE!

Economia deschide cercetătorilor perspective nelimitate

Industria se adresează acum științei

Acad. Horia HULUBEI

Civilizația modernă se caracterizează printr-un dinamism abia bănuțit cu câteva decenii în urmă; ea pretinde cantități mari de bunuri, de o varietate amețitoare și cu însuși care înainte numai se întrevedeau. Ca o consecință, se reliefează necesitatea unei sporiri marelui producător, a descoperirii unor materiale noi, a unor tehnologii noi, în stare să satisfacă cerințele aflate în continuă creștere. Soluțiile sînt oferite de știință. Studiind și discutând forțele ascunse ale naturii, ea învață omul să le stăpînească, pentru a-și însuși și înmulți creațiile sale, pentru a crea plină și bunăni cu proprietăți de comportare necunoscute în natură.

Dezvoltarea de către știință a energiei ascunse în nucleul atomilor a și dus la crearea unor noi ramuri productive cum este energia nucleară, descoperirea electronului negativ a avut drept urmare crearea industriei electronice, chimia de sinteză a condus la cunoașterea macromoleculor, devenite esențiale în viața noastră de astăzi. Industria se adresează tot mai frecvent științei, reclamînd soluții în probleme din cele mai neprevăzute, dictate de necesitățile progresului.

În felul acesta se stimulează nu numai dezvoltarea producției, ci și a științei, care se afirmă, cu mare evidență, ca o reală forță de producție. Tehnica de astăzi nu poate fi concepută fără suportul constant al științei.

Un procent important din bugetele națiunilor este cheltuit pentru a asigura cercetării științifice o dezvoltare armonioasă. În U.R.S.S., în noul an bugetar, alocațiile pentru știință vor crește cu 9,9 la sută, destinîndu-se cercetării încă 6,5 miliarde ruble din bugetele întreprinderilor și organizațiilor economice. În Statele Unite, bunăoară, pe anul bugetar 1964-1965 — după cum arată revista Probleme economice — au fost alocate științei fonduri care totalizează circa 22 miliarde de dolari, dintre care 14 miliarde destinate cercetărilor în întreprinderi industriale, în laboratoare uzinale și în uzine-pilot, unele urmîrind, bineînțeles, și anumite scopuri militare.

„Progresul științei — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu — cere grijă și soliditate față de ceea ce este nou în cercetare, fiind seama de faptul că adeseori ideile științifice noi nu se cristalizează de la început cu o claritate. Trebuie învătate eforturile pentru schiderea unor căi noi în știință, cultivîndu-se invenția și pasiunea pentru născuturile științifice”.
Nu ca știința noastră să poată aduce din plin contribuția la progresul multilateral al societății noastre

cum sînt preconizate în directivele congresului, ce stau la baza planului cincinal, impun abordarea, în proporție corespunzătoare, atât a unuia cit și a celuilalt aspect. În domeniul electronic, de pildă, obținerea și utilizarea de cristale semiconductoră cu caracteristici superioare, miniaturizarea și microminiaturizarea elementelor electronice etc., deschid largi posibilități atât pentru perfecționarea telecomunicațiilor, cit și pentru automatizarea producției, controlul ei de la distanță. Dezvoltarea acestor ramuri poate înlesni realizarea în țară a unor moderne mașini electronice, utile atât pentru efectuarea unor calcule de mare amploare, cit și pentru dirijarea cu precizie a unor procese de producție, cum sînt cele din industria siderurgică sau chimică.

Mărind enorm posibilitățile omului, știința îi deschide căi de progres, îi permite să valorifice, ca niciodată înainte, bogățiile naturii, să realizeze cantități nebănuite de produse, să scurteze timpul și distanțele. Cercetarea științifică a devenit o forță indispensabilă de producție.

Sub acest aspect înflăntarea Consiliului Național al Cercetării Științifice constituie implicit o chemare la mobilizarea adresată tuturor forțelor științei românești. Încrederea în știință, în valoarea contribuției ei la înfăptuirea cincinalului, creează în rândurile oamenilor de știință un sentiment de mare satisfacție, stimulează mîndria patriotică și dorința de a-și pune toate forțele și talentele în slujba înfloririi patriei noastre socialiste.

Energica nucleară, careia i se vor pune bazele în țara noastră în cadrul actualului cincinal, ridică în fața cercetătorilor o serie întreagă de probleme care se cer soluționate și dintre care o parte se află în studiu. Metodele radioactice, bazate pe comportarea izotopilor radioactivi, își pot găsi, de asemenea, o largă aplicare în tot mai multe ramuri industriale, în automatizarea unor procese tehnologice (măsurarea grosimilor, nivelelor, densităților etc.). În controlul uzurilor unor piese metalice, în urmărirea unor procese de producție ce se desfășoară în medii greu accesibile omului etc. Metodele radioactice au aplicat în vestea și în agricultură. Cu ajutorul lor putem stabili momentul optim de asimilare a îngrășămintelor de către plante, administrîndu-le la timp și în doze corespunzătoare în vederea obținerii unor randamente maxime. Cunoașterea rezervelor de apă necesare agriculturii, a drumului pe care îl ia apa în sol, permite utilizarea ei rațională, realizarea unor sisteme eficiente de irigație. Sterilizarea medicamentelor, conservarea alimentelor tradiționale, comportă aspecte economice de mare perspectivă.

Cercetările fundamentale aduc o contribuție esențială la creșterea rezervelor noastre de cunoaștere; cele aplicative, prin tehnicile noi pe care le dezvoltă, creează un mediu mereu mai propice pentru desfășurarea cercetărilor fundamentale. Acestea, prin cunoștințele noi pe care le aduc, deschid mereu alte posibilități aplicativei practice.

Sarcinile cercetării, așa

De ce este necesară cercetarea proprie

Știința, formă superioară de manifestare a spiritului uman, a devenit valuta înțelesului, cea mai de preț. Nici o țară nu se poate lipsi astăzi de roadele științei, materializate în utilul progres tehnic actual. Acest adevăr este pretutindeni recunoscut. Iar acolo unde producția autohtonă nu este suficient de dezvoltată, importul de gîndire devine o necesitate.

Republica Socialistă România a intrat în prezent într-o fază de maturizare care cere în mod imperios dezvoltarea cercetării științifice, ca fiind singura compatibilă cu potențialul existent și cu grandioasele perspective care i se deschid în viitor. Argumentele sînt numeroase și pot fi rezumate în următoarele puncte:

a) Prelucrarea unor soluții din afară, cu implicații pe care le implică și cu timpul necesar asimilării lor, menține un decalaj calitativ și cantitativ permanent între producția indigenă și aceea a țărilor industrializate; b) Dependenta științifică față de străinătate atrage o dependență economică; c) Soluțiile diftore tehnice sînt numai arareori unice și trebuie continuu adaptate condițiilor specifice țărilor respective; d) Prin dezvoltarea cercetării se creează un potențial de gîndire și o bază materială care poate acționa cu o mare eficiență în direcții numeroase, în sferii activității tehnice.

Legătura indisolubilă dintre cercetare și producție

Pentru promovarea progresului tehnic, este necesară o continuă colaborare

între întreprinderile industriale și colectivele de cercetare. Cuplul cercetător-beneficiar constituie o unitate în care fiecare își dispune în mod egal meritele sau greșile, căci pasivitatea sau lipsa de înțelegere a unuia poate anula eforturile celuilalt.

În acest sens, trebuie subliniate ca deosebit de utile concluziile ce se desprind din documentele recentelor dezbateri ale Marii Adunări Naționale, referitoare la obligativitatea ministerelor și întreprinde-

beton folosită în alte construcții cu caracteristici similare, stîrnind, totodată, admirația specialiștilor străini care au fost consultați după terminarea proiectului. Dar, în afara economiilor realizate în asemenea lucrări, un fapt poate și mai important îl constituie formarea unor corpuri de specialiști de elită, capabili să continue asemenea lucrări în viitor și să înalțe prestigiul științei românești cu toate foloasele morale și materiale inerente.

cații practice multe din cercetări, deoarece ministerele și departamentele fac apel anevoale la sprijinul oamenilor de știință. Exemple sugestive care relevă mentalități diametral opuse ne oferă metoda de rodaj chimic controlat al motoarelor, realizată de un colectiv al Academiei. Pe lângă economii de circa 500 lei pe motor nou sau reparat, această metodă asigură și condiții mai bune în exploatarea ulterioară. Ea este acum generalizată în unitățile de transport, ministerul de resort sprijină lucrările cercetătorilor. Dimpotrivă, întreprinderile Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini au înfăptuit cu pasivitate acest procedeu care, cu unele sacrificii inițiale necesitate de modificări tehnologice de rodare a motoarelor, ar fi putut aduce și acestora foloase însemnate. Exemplul citat arată că o coordonare interdepartamentală este de primă utilitate.

Diversitatea situațiilor implică, desigur, și soluții deosebite. Dezvoltarea și folosirea la maximum a gîndirii românești nu înseamnă însă izolarea de realitățile din afară: Ea trebuie să circule pe calea schimbului de experiență cu oamenii de știință și specialiști străini, realizat prin contacte directe, specialiștii în străinătate ale tinerilor, schimburi de profesori cu alți țări etc.

Dar, în afara efectelor economice sau în domeniul formării noulor cadre, cercetarea de largă perspectivă constituie rezerva care alimentează continuu progresul tehnic pe perioade îndelungate. Ea hotărîște înoc de pe acum condițiile de viață ale generațiilor viitoare, iar importanța care i se acordă în țara noastră în momentul de față dovedește încă o dată clarviziunea și spiritul de prevenție cu care au fost luate de către partid noile măsuri pentru dezvoltarea cercetării științifice.

Oamenii de știință și producătorii răspund solidar de felul cum se dezvoltă sectorul economic respectiv

prof. Ing. N. TIPEI
membru corespondent al Academiei

Valorosul potențial științific al poporului român se cere a fi fructificat pe terenul vast care de activitate de producție, de planurile de dezvoltare economică ale țării, obiective mobilizatoare de prim ordin.

Cum funcționează colaborarea interdepartamentală

Nu întotdeauna însă se întâmplă așa. Cu greu își fac încă drum spre apli-

Să valorificăm mai bine potențialul de cercetare oferit de industrie

prof. dr. Ion ZUGRAVESCU
membru corespondent al Academiei

Orice proces tehnologic poate fi îmbunătățit

Industria chimică și cercetarea științifică își condiționează reciproc dezvoltarea. Solicitării Industriei imprimă un ritm accelerat cercetării științifice, iar rezultatele cercetării, descoperirea de noi reacții, de noi produse de execuție sau sinteză determină lărgirea producției chimice și chiar apariția unor noi ramuri industriale. Cele două procese sînt astăzi indisolubil legate, ceea ce reliefează necesitatea contactului strîns între laboratoarele de cercetare și cele din producție, a dezvoltării unităților de cercetare de pe lângă uzinele și combinatele chimice.

În epoca actuală, apariția acestor nuclee de cercetare din întreprinderi reflectă complexitatea procedurilor utilizate în fabricație. Încadrarea acestor unități cu personal de înaltă calificare, asigurarea lor cu o bază materială cuprinzînd aparatură modernă, realizarea unui contact strîns și sistematic cu instituturile de cercetare ale Academiei, ale departamentelor, cu catedrele învățămîntului superior, pot asigura muncii cercetătorilor din uzinele chimice o eficiență mult mărită în ceea ce

privește perfecționarea procedurilor de fabricație. Aceasta cu atât mai mult cu cît se mai înfățișează încă pătrerea că un procedeu de fabricație importat, împreună cu instalația respectivă, ar reprezenta o culme a tehnicii, care nu ar mai fi posibilă de ameliorare. O creștere a randamentului, la un produs de mare tonaj, cu numai cîteva zecimi de procente poate aduce însă însemnate avantaje economice.

În această situație o separare a cercetării cu caracter aplicativ de cercetarea fundamentală este greu de conceput. „În numeroase țări, oameni de știință dintre cei mai proeminenți, a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu în recenta expunere în fața Marii Adunări Naționale, lucrează nemîlțoc în laboratoarele marilor fabrici și uzine, aduc o contribuție prețioasă la soluționarea nenumăratelor probleme pe care le ridică progresul tehnicii”.

Cu mijloacele uzinei să ducem mai departe cercetarea uzinală

În ceea ce privește laboratoarele de cercetări de pe lângă marile întreprinderi din țară trebuie spus că ele au fost înzestrate în ultimii ani cu aparatură modernă de înaltă performanță, dotarea unor laboratoare uzinale fiind uneori superioară celei din instituturile de cercetări și de la catedrele universitare. Dar această aparatură modernă — spectrografe de mare rezoluție, cromatografe în gaze de înaltă precizie, instalații de electroforeză etc. — nu este utilizată rațional, nu este solicitată în suficientă măsură pentru rezolvarea problemelor la care ar putea să răspundă în mod eficient. Lucrurile trebuie organizate în așa fel ca ea să fie accesibilă și oamenilor de știință și cercetătorilor din alte unități decît acelea care le au în inventar. Desi există această aparatură, se recurge de multe ori la metode de investigație de mult depășite. Această situație își poate găsi explicație și în faptul că tinerii absolvenți ai facultăților de chimie nu au lucrat practic cu o asemenea aparatură în timpul studiilor, cunoscînd-o doar din cărți.

Consider de asemenea că acțiunea de înzestrare cu uzină și aparatură modernă a laboratoarelor uzinale ar trebui completată în viitorul apropiat și cu o revizuire atentă a potențialului existent, urmată de o redistribuire a aparaturii după necesități.

Concluzura cerea strînsă a cercetătorilor din întreprinderi cu cei din instituturile și de la catedrele de învățămînt superior poate asigura o mult mai rațională utilizare a bazelor materiale a cercetării existente în țară, o sporire considerabilă a eficacității muncii de cercetare sprijinită pe plan național prin crearea Consiliului Național al Cercetării Științifice.

Întrebarea capitală este: în ce se materializează munca științifică?

Nici grabă exagerată dar nici trenarea la nesfîrșit a investigațiilor

Înțelegerea unei cercetări implică existența unei idei noi. Pe parcursul muncii, ideile de la care s-a pornit, vin și se adaugă pe drum multe altele, completînd și extinzînd rezultatele finale, domeniile de aplicabilitate, consecințele de ordin practic, etc. Desigur, o asemenea înmănunchere de mai multe idei noi, valorificate toate înro singură lucrare, poate fi extrem de utilă. Totuși cîți cercetători nu au pierdut recunoașterea priorității tocmai din cauza migalei cu care a dînceau interconexiunile și consecințele unor idei înnoitoare — în timp ce finalizează era făcută în mod cu totul independent de alții. Este adevărată și reciproca: un concept științific nou și, poate, valoros, făcut cunoscut de autorul său în forma brută, neprelucrată, riscă să rămîină neînțeles, nefinalizat, și ca atare repede uitat. În graba de a se asigura prioritatea ideii, se poate pierde totul. Mă refer între altele la cer-

cetărilor care înținesc condițiile esențiale pentru a fi descoperitorii în știință: posesia capacității de a-și însuși forme superioare de gîndire, un talent și nu la lipsa mijloacelor materiale alocate preocupărilor lor. Înțelegerea însă călii personale se cer a fi sprijinite de colectivitate.

În acest sens, la Institutul de fizică atomică s-a trecut la înființarea, cu cîțiva ani în urmă, a seminarilor pe profiluri de laboratoare cu grupuri de cercetare, în scopul de a discuta lucrările, de pe poziții de critică ascuțită, specialiștii care au un cuvînt de spus cu privire la lucrările în curs sau considerate de autorii lor ca încheiate. Aceste discuții, duse în spirit constructiv, au contribuit mult la creșterea productivității științifice a unor colective care își finalizează greu lucrările.

În finalizarea cercetărilor fundamentale, se poate ajunge, pînă la urmă, chiar și la concluzii diferite de cele urmărite inițial, orice pas înainte reprezentînd însă un câștig pentru știință. În cercetarea aplicativă dimpotrivă, se urmărește un scop determinat — perfecționarea unei tehnologii existente, crearea unei noi, obținerea unui produs nou etc., în condiții economice superioare celor de pînă atunci. Accentul în finalizare trebuie de aces pus în cercetarea aplicativă pe aspectele tehnice și economice.

prof. univ. Fl. CIORĂSCU
membru corespondent al Academiei

Analize economice se impun a fi repetate în timpul desfășurării lucrării. În vederea sincronizării obiectivelor urmărite cu evoluția problemelor pe plan intern și extern. Sînt cazuri cînd aceste evaluări contribuie la perfecționarea soluțiilor, dar și altele cînd este mai economic să se suspende din timp o anumită cercetare aplicativă, evitîndu-se finalizarea unor lucrări care și-au pierdut rațiunea.

Este știut că realizările din laboratoarele și atelierelor instituturilor de cercetare sînt calitativ superioare produselor realizate la scară industrială. Aceasta se datorează materialelor alese cu grijă de cercetători, mîinii de lucru mai calificată din atelierelor instituturilor, ritmului de muncă voit mai lent etc. Multe dintre dificultățile pe care le-a înfățișat institutul

nostru la trecerea în producție a unor produse ale sale s-au datorat tocmai unor soluții prea îndepărtate de tehnologia aplicabilă în întreprinderi la dată respectivă. Este bine să înținem cît mai departe pe linia sarcinilor cercetării, dar

nu trebuie să pierdem nici o clipă contactul cu întreprinderile beneficiare, să cunoaștem bine posibilitățile lor de producție, ca și de perfecționare imediată a acestora. Alfel eforturile cercetătorilor nu vor fi valorificate decît parțial.

Încă un aspect: În momentul de față există creați în țară condiții pentru elaborarea de aparate și utilaje complexe, pe baza ultimelor perfecționări ale științei și tehnicii. Pentru obținerea unor astfel de aparate s-a apelat și se mai apelează în mod nejustificat la întreprinderi din străinătate. Astfel, în loc ca Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini să învedereze utilizării practice.

mai multă soliditudine din partea întreprinderilor pentru prelucrarea rezultatelor cercetării

Acelea cîteva considerente subliniază însemnătatea problemei finalizării cercetărilor științifice, pentru ca rezultatele muncii noastre să îndeplinească de la început condițiile care să le asigure o aplicare rapidă și eficientă în producție.

STRĂVECHI COMORI ALE ARTEI

5. SCULPTURILE AFRICANE

acad. G. OPRESCU

Arta neagră este una din marile senzații artistice ale secolului nostru. Primele opere africane au apărut ceva înainte de 1900, în Africa, îndeosebi în țările care aveau colonii africane, căci aceste obiecte străvechi, prin aspectul lor straniu, chiar înfrigorant uneori, o mare curiozitate. Cifra artiștilor mai perspicaci și-au dat seama de importanța lor ca stimulente artistice. La intervale și din ce în ce mai des, speci-mene de artă neagră au apărut în colecțiile artiștilor și chiar în mici expoziții publice. De altfel, numeroase exemplare intraser deja la British Museum (Anglia posedă pe-a rândul una din cele mai fer-

cu obiectele de care vorbim. Deși mare parte din ceea ce posedăm azi este de o dată recentă, acest imens material nu s-a schimbat, el este identic cu ceea ce l-a precedat, ne poate servi ca document sigur de informație. Faptul că nu posedăm obiecte mai vechi este o consecință a împrejurării că ele au totdeauna o utilitate ocazională, sunt executate în vederea unui scop precis și determinat: o serbare religioasă tradițională, o reu-niune funebră, o acțiune magică, un dans tribal sau ceva asemănător și înce-tează de a mai fi utile imediat ce evenimentul în ve-derea căruia fuseseră exe-cutate a trecut. Pe de altă parte, cele mai multe miș-turi și statură erau de lemn, lucrul mai ales verde, cînd mai ușor se putea sculpta, și rămneau într-un climat alit de defavorabil conser-vării obiectelor cum era cel african, în care, în scurtă vreme, insectele, viermii, atmosfera toridă umedă, totul făcea ca lem-nul să putrezească și obiectele să dispară. Încă mai ușor se întâmpla aceasta cînd era vorba de o statuie de pămînt, cum sînt unele statuile ocazionale, în legătură cu o serbare funebră. Este deci evident că rar o operă de artă are o origină mai spontană, mai sinceră și mai aproape de viața sen-timentală și socială a omu-lui decît arta africană, chiar dacă, cum e cazul, autorul operei, adică artistul, a por-nit de la ceea ce și nu de la o concepție „artistică”.

Marea admirație pe care arta africană a deștep-

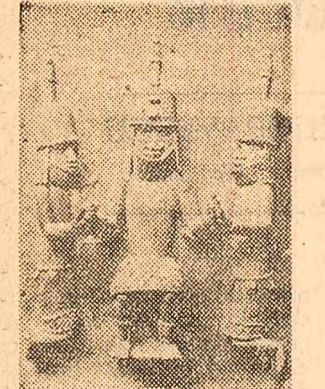
procedul cunoscut ca și cere perdue. Aceasta înseamnă că imaginile sînt execu-tate după un model în pămînt, care primise în jurul lui un strat de ceră și, pe deasupra acestuia, un alt strat de pămînt. Metalul în fuziune este turnat și, pe măsură ce topește stra-tul de ceră care se scurge

Statua din lemn a unui strămoș, Camerun

prin niște deschizături practicate în stratul supe-rior de pămînt, capătă pînă în cele mai mici detalii forma imaginii ce fusese acoperită de ceră. Evident, bronzurile a căre perdue sînt totdeauna exem-plare unice. Tehnica de care s-au servit timp de mai multe secole topitorii din Benin este de o subtilitate și de o măiestrie atît de desăvîrșită, încît unul din cercetătorii a putut să declare că de la Cellini nu s-a mai văzut o atît de perfectă manieră de a tur-ni bronzul. Această afir-mație singură este de na-tură să ne deștepte cea mai mare curiozitate și să ne facă deosebit de pre-țioase bronzurile din Be-nin. Tot de la Benin, în afara de plăci decorative de bronz, a ajuns pînă la noi un scaun de paradă, azi în muzeul etnografic din Ber-lin, care pe de o parte pre-zintă grația unei cupe de mari dimensiuni, iar pe de alta forța și echilibrul ar-monios care pun alături acest scaun cu lucrări de mobilier și de artă decorativă celebre. Pe o bază rotundă, decorată cu figuri în relief de mici animale, în gustul a-frican, se ridică pictorial scaunul, constituit din vulturile înmădate ale unor sarpe colosal, înlocuind ca să susțină cu toată pu-terea partea de sus, rezer-vată șederii, și aceasta de-licat ornamentată. O mai reușită combinație de fru-musețe plastică, unită cu o realizare precisă a unei funcțiuni, e greu de con-cept.

Splendide exemplare, tot din bronz, din Ife, repre-zintă capete de tineri. Ele răspund deplin concepției noastre despre un portret desăvîrșit, adică adînc studiat, viu, de o puritate ele-nică, adevărate capodopere. Cu totul altfel apar figurile de strămoși, care au în formele lor, simplificate la extrem, o vigoare a trăsă-turilor mergînd, pentru motive care ne scapă, pînă la caricatură. În unele exagerarea volumelor de-ține o expresivitate teri-bilă, amenințătoare. În al-tele, unele detaliu sînt re-duse la minimum ori dis-par cu totul, fără ca prin aceasta impresia to-tală a operei să sufere. Alte imagini funerare con-stau din încrușcări de fi-guri geometrice, ici colo cu un detaliu figurativ, care desigur avea un rol simbolic, cum este o sta-tuie din Gabon. Este cele-bră una din statuile pro-venind din Camerun, care reprezintă un personaj într-o atitudine gînditoare, sprijinindu-se pe două pi-cioare monstruoase, dar nu supărătoare ca impresie, la care se distinge cu ex-ac-titate cele cinci degete, ca și la mîni de altfel; este un exemplar tipic, cum au fost cele de la care s-au inspirat adesea suprarealiștii dar au avînd asupra operei ace-tera superioritate unei execuții de o franchețe, de o putere emotivă și evoca-toare fără seamăn, ieșite fără îndoială din pasiona-rea conștientă a mîinii, o dată mai mult se dovedește că, din sinceritate și pasiune, au deștept opere de artă. Sînt în bronz, obținute prin

Placă ornamentală de bronz din Benin, British Museum

tile regiuni în materie de artă neagră, în unele mu-zee belgiene sau olandeze, evident datorită posesiunilor din Congo sau Indone-zia. În Belgia, în 1897, au-sesse loc chiar o expoziție de artă africană.

Printre primii artiști cu renume, care și-au da seama de efectul de surprindere pe care utilizarea fenomenu-lui artistic african l-ar avea în artă, se găsește, după cum știm, Modigliani, uzîndu-l cu oarecare discre-ție, și mai ales Picasso. Famosul tablou al acestuia cu Les Femmes d'Alger (1907) conține printre figurile ce intră în compozi-ție două femei, al căror cap este copiat identic după maști negre, ceea ce l-a scandalizat pînă și pe Braque, prietenul și tovară-șul lui Picasso în aven-tura cubistă. Dar de la dis-creția relativă de care u-zează Modigliani și Picass-o se trece treptat la aproape o invazie a caracterelor ar-tei africane în arta euro-peană și americană. Ten-dință după tendință, unii accentuează o deformare a trăsăturilor feței, alții o în-tregăie concepție a formei și a raportului între diver-sele volume ce constituie trupul uman și astfel ne găsim în fața unei influen-țe fără precedent, fenomen comparabil numai cu imen-sa influență pe care arta clasică a avut-o asupra ar-tei europene în vremea Re-nasterii.

Obiectele ce se înfăleau în comerț sau cele care se găseau pe loc nu aveau o

Imagine funerară din Gabon, lemn acoperit în folie de aur

tat-o și rolul pe care l-a avut în mișcările care s-au succedat în secolul XX, mișcări în care aluzii, ecouri și influențe ale artei negre sînt e-vidente, au uitat pe înșuși africanii, mai ales pe cei tineri, care se găseau la studii în Europa. Ei știau că în țara lor aceste obiecte se bucurau de un respect ieșit din teamă, dar nu erau deloc con-siderate ca opere de artă. Mai mult încă, în limbile lor, termenu-l de „frumos” era iden-tic cu cel de util, de necesar, de izbit din punct de vedere practic, adică exact desemnînd practicu-rul pe care îl aveau origi-nar obiectele.

Ele formează mai ales două mari categorii: măș-tile pentru dansuri și cin-tece, magice și religioase, și statuile, unele fune-rare, altele care „apărau” omul de „spiritele rele” ori îl ajutau în farmece și prevestirea viitorului sau comemorative, legate de un eveniment remarcabil. La statuie se mai poate adăuga un grup important, cel al bronzurilor din Be-nin și Ife, aparținînd tot Africii însă ca produs al unei arte de curte, fiindcă suveranii din acele regiuni își auseseră atelierelor lor, timp de cîteva secole, în-cepînd cu secolul XIII. Aici nu mai este vorba de o origine religioasă sau de o necesitate magică, deși în asemenea opere e greu să afirmi dacă un obiect este total lipsit de o calitate simbolică.

Sculpturile din Benin aparțin categoriilor celor mai admirate astăzi dintre sculpturile africane. Spre deosebire de cele religio-ase sau magice, acestea, în aparență fără nici unul din caracterelor celorlalte, fac parte dintr-o specie care se apropie cel mai mult de concepția noastră despre opera de artă. Sînt în bronz, obținute prin

Cap de tînr, în bronz, British Museum

prea mare vechime și, mai ales, autorii lor nu se gin-diseră niciodată executî-du-le că ar face un lucru „frumos”. Ele erau în legă-tură cu credințe milenare, cu concepția lor despre divinități și om, erau in-strumente de magie, de prevestire a viitorului, considerate ca absolut in-dispensabile societății. Ter-menul de străvechi, din punctul de vedere al e-pocii cînd au fost exe-cutate și nu al origi-nii lor, nu s-ar privi-ti

MICĂ ENCICLOPEDIÉ

Orele la care se deschid sau se închid florile sînt extrem de variate, dar fixe pentru fiecare specie. Savantul suedez Liné (1707-1778) a construit chiar un „caenor-nic” al florilor, semănînd plante care se deschideau și se închideau la ore diferite din zi.

Antrenamentul poate duce la o extra-ordinară mîrire a preciziei senzoriale a omului. Sletuitorii de sticlă disting, de pîl-dă, lăturile cu dimensiuni pînă la 0,0005 mm, în timp ce sensibilitatea ochiului obiș-nuit nu depășește, sub acest aspect, 0,01 mm. Textiliștii experimentați deosebesc pînă la 100 nuanțe de culoare neagră. Unele studii au arătat că pictorii pot sesiza deosebirea de proporții pînă la 1/150 din mărimea obiectelor comparate.

Există nu numai poduri construite de oameni, dar și „poduri naturale”, unele destul de lungi. În statul Utah (S.U.A.) se află unul dintre cele mai mari de acest fel. Deschiderea lui este de 92 m, iar lă-țimea — 12 m.

În orașul Wrocław (R. P. Polonă) se fabrică un gustos pral de bere. Cu 10 grame din acest pral se poate prepara 1 litru de bere de cea mai bună calitate.

La struți, ambii părinți clocește: feme-la în timpul zilei, iar masculul — noaptea. Este vorba însă de 12-20 de ouă, fiecare de cîte 1 600 gr. (cam cît 25-30 de ouă de găină).

Embriologul sovietic E. P. Smid con-sideră că peștii au un veritabil „ins-tinct chimic”, care îl ajută să regăsească locul unde au ieșit din icre, pentru a-și depune la rîndul lor icrele.

În Ecuador „materia primă” a mlăc-urilor naționale este porumbul. Iată un meniu obișnuit: supă de porumb, porumb copt, carne de vacă cu porumb, plăcintă de porumb. Iar ca desert, cîmplat de... por-umb.

Cel care a răspîndit obiceiul fumatu-lui din lăută a fost navigatorul și omul de stat englez Walter Raleigh (1552-1618). Condamnat la moarte pentru un prețiu complot, el a urcat pe esafod cu lăutaua în gură.

Recent au fost construite la Leningrad primele captoare pe bază de curenti de înaltă frecvență, în care carnea se fierbe sau se frige în 2-3 minute, iar peștele — în 2 minute. Carnea astfel gătită este mai gustoasă și își păstrează în mai mare măs-ură vitaminele.

Primi chirurși ai omenirii au fost ve-chii egipteni. Ei trăiau frecvent fracturile și făceau chiar operații plastice. Într-un papirus se vorbește „despre limpezirea ve-derii prin intervenții înapoa pupilei”, care nu e altceva decît o operație pentru cata-ractă. În maxilarele numitorilor egipteni s-au găsit dinți lași. În morminte s-au descoperit foarte multe instrumente chirur-gicale (lanțete, pense, lame, foarțec ș.a.) cu care s-ar putea executa și astăzi operații.

Multe specii de șerpi pot „prevesti” cutremurele de pămînt. Dintr-o dată animalele, șerpii sînt primii care o iau la fugă înaintea primejdiei, ca și cum ar fi înzestrați cu un simț seismic special.

Plăcea de mare (Dasyatis pastinaca) obișnuiește în caz de pericol să-și înco-roaje dumanul cu coada sa lungă și flexi-bilă și să-l rănească cu ghimpele său spi-noase. Acest ghimpe era folosit de indien-tii din America drept vir de săgeată.

„Arborele de cîrnă” este denumirea unui copac rar din Uganda. Fructele stau atrăse de capetele cîrnelor și ating gre-natarea de 5-6 kg. Cel mai umil lucru este marea viteză cu care ele se desvoltă. Din momentul înfiorării pînă la coacerea completă a fructului trece mai puțin de o lună.

Într-o singură secundă musca își miș-că aripile de 800-850 de ori; musca Christoxum execută cele mai complicate figuri acrobactice. Poate, de pîlă, să stea nemșcată „în suspenzie”, răsturnată pe spate și să se dea peste cap cu o viteză uluitoare.

Pentru ce să putem vorbi, în organis-mul nostru trebuie să funcționeze simultan 72 de mușchi.

Grecii și romanii preparau o cernăle foarte rezistentă din apă gumeată cu diver-se țărni colorate sau cu drojdie de vin, alau și culori.

Jules Verne din nou în actualitate

Printre paradoxurile lumii contemporane, unul atrage în mod deosebit atenția oamenilor de știință: în era numită, pe „drapal cuvînt, cosmică”, pămîntului au ajuns să cunoască mai bine ceea ce se înfălează în spa-țiu „dinafără” planetei lor sau chiar în alte planete, decît ceea ce se petrece în adîncurile propriilor lor case — Pămîntul. Navele cosmi-ce se reflec la sute de kilometri deasupra capetelor noastre; am primit sîmnele radio de la suprafața Lunii și imagini fotografice de pe Marte; dar cel mai adînc puș săpăm în scoarța Pămîntului n-a depășit adîncimea de 7 800 m. Or, raza Pămîntului este de peste 6 300 km! Față de această rază, cel mai profund foraj efectuat pînă azi seamănă cu o înfăpătură cam de un milimetru făcută într-o sferă cu diametrul de doi metri. Fără îndoială, oamenii au acumu-lat multe cunoștințe despre natura globului pămîntesc, despre structura acestuia și despre compoziția unora dintre părțile sale. Dar în-ma fierbinte a Pămîntului, anatomia lui intimă rămîn probleme încă nedeslegate. Percă pentru a compensa această rămînire în urmă, știința despre lensarea de noi sateliți și nave cosmice care evoluează în spațiu circumerestru sînt însoțite tot mai des în ultima vreme de veșii privind eforturile care se fac pentru efectuarea unor adevărate „că-lătorii spre centrul Pămîntu-lui”. Toate acestea nu au, bineînțeles, nimic comun cu înfîmțările imaginale de Jules Verne, cu faimoasa se povestire, decît nesecute nevoie a omului de a cu-noaște.

Folosele aventurii

Aventura de azi pornește, în primul rînd, de la pre-mise de ordin practic. În-tr-adevăr, dacă vom cu-noaște pînă în amănunt structura scoarței pămîntu-șii și a adîncurilor de sub ea, vom putea da răspuns unor probleme de interes major în care preocupările știin-țifice se împletesc strîns cu cele economice. Ne-ar apă-rea mai clar originea con-tinentelor și s-ar limpezi pricina deplasării unui fel de celălalt a blocurilor con-tinentale, respectiv a schimbării poziției pollor geografici; am lămuri care-zele formării munților și ale marilor mișcări de ridicare și coborîre a uscatului și fundului mărilor; am afla adevăratele motive ale is-bucnirilor vulcanice și ale cutremurelor și poate chiar posibilitatea de prevedere a fenomenelor seismice; am cunoaște felul în care s-au născut și cum sînt distribui-te, în adîncul apei încă inac-esibile, depozitele de mi-nerale utile omului (se știe de pe acum că, în profun-zime, rocile se îmbogățesc în magneziu, fier, crom, nichel...).

Chiar dacă azi nu este deocamdată posibil esal-

Faruri spre adîncuri

...În dimineața de 8 oc-tombrie a anului 1909, un cutramur puternic zguduia Croația. Studiind înregistra-riile făcute la stațiile seismi-ce din întreaga Europă, Andrija Mohorovičić, di-rectorul Observatorului din Zagreb, nu bănuia, desigur, că va pune în evidență cea mai importantă dintre su-prafețele de discontinuitate dinăuntrul Pămîntului și care avea să-i poarte nume-le. Despre ce este vorba? Marea energie care se de-clanșează în momentul pro-ducerii unui cutremur se răspîndește, din punctul unde se naște acesta (hipo-centrul), în tot cuprinsul Pămîntului sub formă de

„CĂLĂTORIE” SPRE CENTRUL PĂMÎNTULUI

dacă elementare la început — I-au ajutat pe cei vechi să știe mîine din care scoteau arama, fierul, aurul și argintul. Drumul spre in-teriorul Pămîntului s-a fă-cuț însă cu pași mici și rari. Cum se înfălează în multe împrejurări, mîntea ome-nescă a lăsat-o mult înaintea pașilor, ipotetaze emise de ea fiind ulterior confir-mate prin măsurători și ob-servații directe. Astfel, me-rele Newton, descoperitorul legilor atracției universale, a reușit, acum aproape 300 de ani, să determine rapo-rul dintre masa Soarelui și masa planetelor și, chiar dacă nu a ajuns să calculeze valoarea absolută a masei Pămîntului, a emis însă o ipoteză foarte apropiată de adevăr. Determinările cele mai moderne au stabilit că Newton era foarte aproape de adevăr și că valoarea acestui raport (care este egal cu ceea ce în Fizică se numește „densitate”) este 5,517. Aceasta este densitatea medie a Pămîntului. La suprafața lui, ea este desigur mai mică decît în interior (altfel nu s-ar putea explica stabilitatea planetei noastre de-a lungul miilor de milioane de ani ale vieții ei).

Se înțelege că mijlocul cel mai eficace de cercetare a scoarței și a ceea ce se află sub ea este săparea de puțuri care să pătrundă cît mai în adînc. Dar, după cum am văzut, forarea unor sonde de asemenea pro-fundime rămîne o problemă a viitorului. Totuși, omul a reușit să cunoască în bună măsură structura și com-partimentele Globului teres-tru. Cum? Folosind un fe-nomen care constituie una din marile calamități natu-rale: cutremurele.

unde elastice (seismice), care se comportă asemăna-tor cu undele luminoase sau sonore, reflectîndu-se sau refractîndu-se cînd înfîlesc în drumul lor medii cu proprietăți diferite. Prin cunoașterea timpului de propagare și aprecierea vite-zei de deplasare a unde-lor seismice, se poate de-termina cu relativă ușurință traiectoria lor în interiorul Globului și să se identifice anumite limite (suprafețe) de discontinuitate, care se-pără zone cu densități și proprietăți elastice diferite. Aceste discontinuități sînt provocate fie de schimbări în compoziția chimică a ma-terialului, fie de schimbări în condițiile fizice de pre-zențare. Care e importanța discontinuității, pusă în e-vidență de Mohorovičić? Faptul că ea este cea care desparte geosfera numită Scoarța (Crustă), pătura relativ subțire de la exterior, de interiorul propriu-zis al Globului. Este interesant de remarcat că adîncimea dis-continuității Mohorovičić, și deci grosimea Scoarței, nu este aceeași peste tot: dacî în dreptul continentelor ea are în medie 35 km, sub fundul oceanului grosimea ei scade la 5 km și poate chiar mai puțin. În alcătui-rea ei, Scoarța cuprinde trei zone: deasupra se găsește cea sedimentară, constituită din roci ca gresia, calcarul, marnele etc.; la mijloc se află cea formată din roci de tipul granitelor; iar în partea inferioară cea ba-zaltică.

Sub Scoarță (pînă la 2 900 km adîncime, unde apare o nouă discontinuitate im-portantă, purtînd numele lui Wiechert și Gutenberg) se află zona largă ce formează marea geosferă cunoscută sub numele de Invelis sau Manta (bolozetă astfel fiind-că „învelește” ceea ce se găsește mai înăuntrul ei). Aici este probabil dome-

nul oxizilor și al sulfurilor. Singurele roci de la supra-fața Pămîntului asemăna-toare cu ceea ce se crede că există sub discontinuitatea Mohorovičić (cel puțin în partea superioară a Inveli-șului) par a fi cele din coșurile diamantifere din Africa de Sud, care nu s-au putut naște dacî sub pre-siuni și temperaturi foarte mari. Modul cum se propagă undele seismice a făcut să se separe sub Inveliș o geosferă cu proprietăți spe-ciale, Nucleul, care ocupă tot miezul Pămîntului (adi-că este cuprins între 2 900 și 6 370 km, cît este dis-tanța pînă în centrul Glo-bului). El este format din două zone: Nucleul exte-rior, alcătuit din materiale asemănătoare celor din In-veliș, dar în starea topită, și Nucleul interior, cu o constituție în care pre-domină nichelul și fierul și unde proprietățile materiei sînt importante schim-bări datorită condițiilor fizi-ce existente acolo (în cen-trul Pămîntului, densitatea ajunge la 18, presiunea crește pînă la 3-4 milioane de atmosfere, iar tem-peraturea ar atinge — după unele teorii curente — chiar 10 000°C).

Programul Mohole: trepte spre miezul fierbinte al Terrei

Cînd va ajunge omul să obțină confirmarea defini-tivă a tuturor acestor date? Greu de spus. Deocamdată, se fac eforturi considerabile pentru realizarea primilor puțuri (care cu toată aparen-ța lor lipsă de importanță, ca adîncime, implică dificultăți tehnice deosebite), în cen-trul a ceea ce a fost denu-mit „programul Mohole” (primul litere din numele seismologului Mohorovičić li s-a adăugat cuvîntul englez hole, care înseamnă gaură de sondă). Cercetătorii americani au ales un punct situat la 200 km de insula hawaiană Moli. Ei nădăru-iesc să poată săpa acolo, la 9 000 m sub apă, un puț a cărui adîncime e prevă-zută să atingă 17 km. Plat-forma de foraj, înaltă de 125 de metri, se va sprijini pe două submarine și va putea rezista la vînturi atin-gînd 250 km pe oră. În același timp, savanții sovietici au hotărît să înceapă săpăturii în regiuni repre-zentînd o mare varietate geologică — Carelia, Sibe-ria, Marea Caspică, Insula Sahalin. Se presupune că la săparea va fi folosit un sis-tem de tuburi prin care vor fi trimise jeturi de gaze fierbinți pentru a volatiliza rocile, înlesnind evacuarea acestora. Fără îndoială că lumea va urmări cu interes încercările de foraj spre adîncu-rile Pămîntului. Rezultatele ce se vor obține în această temerară întreprindere vor confirma faptul că rocile de pătrundere a minții ome-nesci nu are limite. Putea-ce mai tari, ca și orice ob-stacol ar fi el — trebuie să cedeze rînd pe rînd în fața acestei puteri.

Scular STOENESCU Șeful Secției de Geofizică din Institutul Geologic

Originalitate pentru a vieții

- Sub mina iscusită a eschimoșilor
- Ce povestesc colții de morsa grațați

Ion VLĂDUȚIU doctor în istorie

Un imens teritoriu din re-giunea arctică și, parțial, din cea subarctică, de la țărmurile Groenlandei pînă la extremitatea estică a peninsulei Clukota, este locuit de mai multe grupe ale populației eschimoșice, al cărei număr se ridică azi la aproximativ cincizeci de mii de oameni.

În condiții climatice deo-sebit de aspre, cu întinșuri nesfîrșite, înghețate într-o mare parte a anului, cu re-surse de trai mult mai să-race decît în alte regiuni ale globului, eschimoșii au trebuit să dea dovadă de curaj și răbdare, de multă inventivitate pentru a putea doborînd cele necesare vie-ții în aceste regiuni. Cel mai mult sînt vînătorii de animale marine: alături de aceasta mai practică și pescu-lui. Dar vînătoarea de foc, morsa și balena

lui vînat chiar dacă se a-fundă în mare, căciacele cu care se vînaază vara, inve-lite cu piei de focă sau de ren (constituite în așa fel încît chiar dacă caicau se răstoarnă, omul îl poate re-duce cu ușurință la pozi-ția normală), au stîmât și stîmesc pe bună dreptate admirația pentru ingeniozitatea cu care sînt realizate, pentru originalitatea solu-ților găsite.

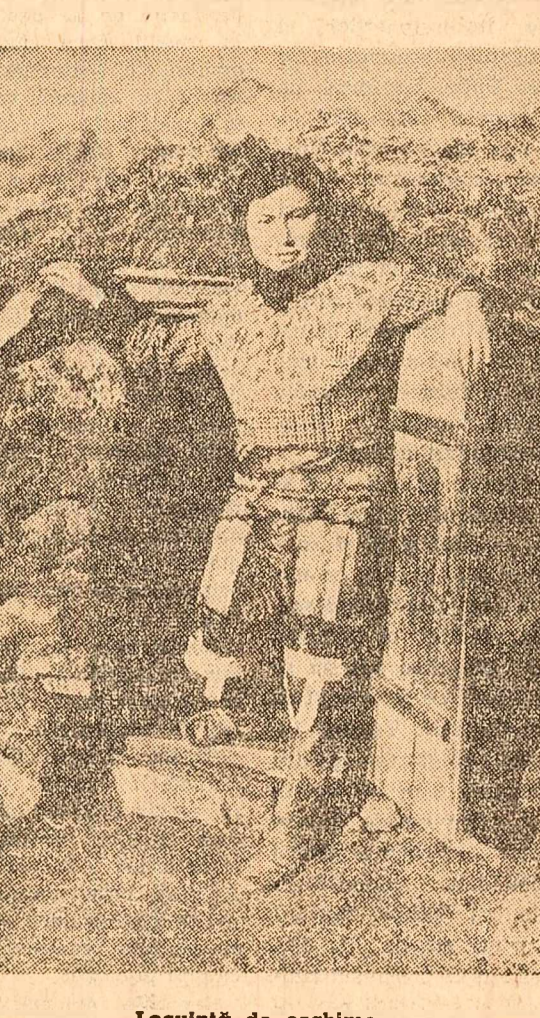
Nu mai puțină admirație trezește și creația artistică a eschimoșilor. În condiții vitrege de trai, avînd pu-ltine materiale la îndemînă, manifestările creatoare ale eschimoșilor au fost totuși îndecus de felurite: în os, desen executat în culori pe lemn și piele, împodobirea pieselor de îmbrăcămînt — mînuși, papuci, brîie, bluze — cu ornamente din păr alb de ren sau din mărgele, co-voarce cu reprezentări de oameni, animale, scene de vîntoare.

Sub mina iscusită a es-chimoșului, minerul unui cutăr la forma unui pește, caramelele de la curea sau hamurile ciinilor capătă conturul unor pășiri sau a morsa și a focii, cercșii par discursi cu fețe de om, piepteni se împodobesc cu

figurine sau se termină cu o coadă de focă. Numeroase figurine sculptate în os reprezintă oameni vișind în bădăce, diverse animale — reni, vulpi polare; ele sînt de regulă mici, neindi-vidualizate.

Scenele gravate sau de-senate înălțăsează aspecte din viața zilnică a eschimo-șilor, așezările lor, modul cum vînaază animale mari, reni și vulpi, cum se de-plasează pe neaprinșul înghețat al Arcticii, aspecte din timpul sărbătorilor, pe-treerile și dansurile lor, toate caracterizate prin realism. Originalitatea și trăsăturile specifice ale fe-lului de trai al eschimo-șilor ies din plin în evidență din aceste scene. Nu sînt însă suficiente temeiuri pen-tru a le considera drept o scriere pictografică, cum au înclinat să creadă unii cercetători.

Tematica eschimoșilor a fost și ea supusă schimbă-rilor de-a lungul vremii. De-senele pe stînci descoperite înăuntru Alasce se referă de asemenea la vîntoare, ceea ce este un indiciu că și într-o perioadă mai ve-che vîntoarea de animale marine a fost principala oc-upanță a populației din a-cestă regiune.

Locuitor de eschimos

FAPTUL COTIDIAN DIVERS

RĂSFOND PRESA STRĂINĂ

„Glasuri nostalgice”

Ziarul american „The Christian Science Monitor” despre scrieri revanșarde apărute în ultimul timp în Germania occidentală

Sub titlul „Germanii aud glasuri nostalgice” ziarul american „THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR” a publicat un articol pe care îl reproducem cu unele prescurtări.

„Lectură unor lucrări de literatură politică apărute recent în Germania occidentală oferă un tablou îngrijorător al surselor care alimentează un naționalism din nou în ascendență.

Prețul înalt pentru încrederea sa de a pescui în ape turburii trebuie să revină lui Caspar von Schrenck-Notzing pentru „Charakterwache” („Spălare caracterului”). Titlul acestei cărți reprezintă o analogie cu „spălarea creierului”. Din prezentarea autorului nu al putea să bănuiești că a existat vreodată un al III-lea Reich. El se referă numai o dată la „crucimile” săvârșite de nazisti — numai o dată în 294 de pagini!

„Istoria ocupației — scrie el — ar fi fost aproape aceeași chiar dacă partidul nazist nu ar fi existat niciodată”. Din relatarea sa s-ar putea crede că în cel de-al III-lea Reich totul era aproape perfect. Institutul Reichului nu putea fi deservit de un personal mai bun; conducătorii industriei erau modele de cinste; nici programa școlară, nici metodele de educație nu puteau fi mai bune.

De aceea intenția de a-l „reducă pe germanii era o impertinență”. Una din întele preferate ale autorului — continuă ziarul — este moralitatea în politică. El califică orice încercare de a introduce ideal morale în politică drept „o deschidere spre stănga”, promovată de „intelectuali” și susținută de oameni care sînt fie prosti, fie ignoranți, fie necinstiți.

În privința procesului de la Auschwitz el face remarcă că „justele impovărată niciodată nu a fost împovărată niciodată cu o sarcină mai ciudată”. A cere o „împăcare” cu trecutul nazist — așa cum a făcut președintele Lübke într-un discurs rostit în aprilie — este „periculos”, după părerea autorului. El nu-și dă seama cu cât sînt mai periculoase propozitiile lui afirmative!

Ziarul se referă în continuare la Barnick, autorul unei alte cărți cu tendință nazistă. „Potrivit lui Barnick, vîna germanilor este că nu au făcut ceea ce ar fi putut să facă. Germanii — scrie el — sînt vinovați în fața istoriei” deoarece „au fost prea pasnici, prea naivi, prea cumpăcași.” Spre deosebire de Schrenck-Notzing, Barnick recunoaște că în cel de-al III-lea Reich au fost asasinat bolnavi minții, evrei și membri ai altor „grupuri indezirabile”. Așa cum era de așteptat, el afirmă că relațiile despre amplasarea crimelor sînt „exagerate” și că „numai 100 de persoane” au săvîșit crimele și au știut de existența lor. Pe de altă parte, referindu-se la aliații, el îi numește „călăii de la Nürnberg și Tokio”. El declară de asemenea că ocuparea hitleristă a Cehoslovaciei nu a fost o „caușerie”.

După părerea lui Barnick, Reichul german era „în mod notoriu iubitor de pace”, și oamenii de stat germani înțelegeau „valoarea moderată”. Nici sub Kaiser, „nici mai tirau” (sub Hitler) Germania nu a dorit să anexeze teritoriile străine. Barnick uită cu bunăștiință că înainte de a face prima sa „ofertă de pace”, Hitler înghițise jumătate din teritoriul Poloniei, ca să nu mai vorbim de ocuparea anterioară a Austriei și Cehoslovaciei.

Ce importanță trebuie să se acorde unor cărți ca aceea a lui Schrenck-Notzing sau aceea a lui Barnick? Aceste încercări de a re-scrie în mod radical istoria sînt cazuri izolate sau oglindesc concepții larg răspândite? Și chiar dacă nu vorbim în numele unor grupuri importante din punct de vedere numeric, autorii lor nu au carenșe să obțină credință? „The Christian Science Monitor” atrage că Schrenck-Notzing și Barnick, în încercarea de a absolvi nazismul de răspundere, îl prezintă „pe Hitler drept un „om de stat modest”, pe francezii drept intriganți incurabili, pe britanici drept „o națiune de negustori”, pe americani drept ignoranți și pe germanii numai drept naționaliști care mai puțin, dar și singura în stare să conducă o Europă unită”.

„Astăzi, continuă ziarul, dacă îi exprimăm îndoielile în ce privește orientarea viitoare a Germaniei occidentale, îi se spune de obicei să analizeze politica guvernului de la Bonn. Și se cere de asemenea să citești altceva din ziarul de frunte din Germania occidentală pentru a te „înliști” în ce privește atitudinea opiniei publice din Republica federală. Aceasta ridică problema dacă presa din Germania occidentală este o oglindă fidelă a ideilor majorității populației. Unii observatori se îndoaiesc de acest lucru”. Ziarul citează în acest sens pe scriitorul politic Armin Mohler. „Este cu atât mai regretabil — scrie ziarul — că Mohler dă o lovitură puternică spiritului de justiție cerind încetarea proceselor pentru crime de război și o amnistie pentru autorii celor de-a doua categorii. Asemenea măsuri ar avea consecințe deplăzabile. O societate în care un asasin și schingiuitor sadic ca Wilhelm Boger — terorista de la Auschwitz — și-ar putea relua munca de contabil la o firmă cumpărată, ar putea fi înecată, până la rădăcină. Numai printr-o logică perversă s-ar putea afirma că, întrucît nici o pedeapsă nu este suficientă pentru crimele săvîșite în cel de-al III-lea Reich, totuși ca a căror vină a fost dovedită trebuie să scape nepedepsiți” — conchide ziarul.

„Dorința Vienei de a găzdui în 1972 jocurile olimpice pare că a devenit deja obiect de dispută în cadrul campaniei electorale. Sînt într-un subiect: după costul extrem de ridicat al jocurilor olimpice care au avut loc în Japonia — și acest cost va fi pe viitor etalon — faptul că capitala austriacă vrea să le găzduiască pare o supra-lucrare. Nu a izbucnit doar de curind o criză de guvern din cauza situației financiare în care se află statul?

Calculule efectuate pe baza actualilor prețuri ar arătat că pentru amenajarea parcurilor sportive necesare și pentru organizarea unui asemenea eveniment mondial este nevoie de aproximativ un miliard de silingi. Problema: care va fi contribuția statului la aceste cheltuieli? — a povestit recent izbucnirea unei puternice dispute.

Acest miliard de silingi nu reprezintă nici măcar suma minimă necesară găzduirii olimpiadelor: costul satului olimpic care urmează să fie realizat din fondurile publice de locuit este apreciat la 1,4 miliarde silingi. În afară de aceasta ar mai fi necesar un milion și jumătate de silingi pentru îmbunătățirea transporturilor publice. În total deci ar fi necesare trei miliarde silingi. Căculele de mai sus sînt apreciate totuși ca fiind foarte coborîte. Precerții realiste scotocesc că pînă în 1972 cheltuielile se vor ridica la șase șapte miliarde.

Poate oare și trebuie oare un oraș de șapte milioane care nu are bani pentru școli, știință și cercetare, care amină de decenii rezolvarea problemelor locuitorilor și a căruia apărare se realizează prin donații, să se angajeze într-o asemenea aventură?

Sansele ca München, capitala bavareză, să obțină dreptul de a găzdui jocurile olimpice, sînt apreciable. Ele vor crește dacă în Austria se va avea în vedere nu numai 6 martie (ziua alegerilor — n.r.), ci viitorul țării.

IERI, LA MUZEUL REGIONAL DIN BAZEŢU S-a deschis o expoziție de ar-tizanat, cuprinzînd obiecte create în cadrul concursului organizat de Uniunea regională a cooperativelor mestegugărești. Sînt expuse peste 700 de lucrări.

PREMIERE PE SCENE BUCUREȘTENE

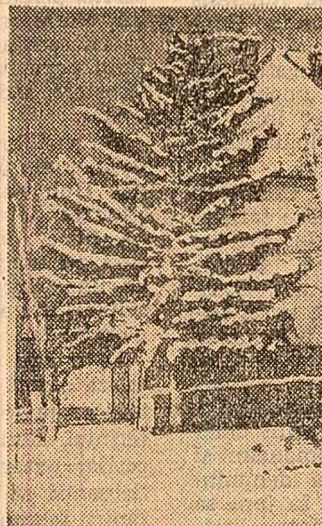
În zilele următoare vor vedea lumina rampelor: la Teatrul de comedie — „Insula” de Mihail Sebastian, la teatrul „C. Nottara” — comedia „Au fost o dată două orfelime” de Eugen Mirea, la teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” — comedia „Sfîntul Mitică Blajinul” de Aurel Baranga, pe scena teatrului din Giulești — „Bietul meu Marat” de Arbuzov.

GALA DE FILME

Azi, la Casa de cultură a sindicatelor din Baia Mare are loc o gală de filme artistice și documentare franceze. În program: „Proust — timpul unei evocări”, „Omul cu pipă” (un film despre Courbet), „Peșea în Franța”, „Coasta de Azur”, „Despre țări și mări”.

A început exploatarea lemnelui, în cea mai mare parte fag, dintr-un nou bazin forestier situat în zona Dumitresți, raionul Rîmnicu-Sărat.

La capetele unor linii de tramvaie, autobuze și troleibuze din Capitală a început plantarea unor susținători piramidali de caesuri. În locul vechilor caesuri din diferite puncte ale Capitalei, precum și la numeroase intersecții de artere principale și în piețe, I.T.B. va instala în cursul acestui an caesuri automate, cu comandă centrală.

La Putna, regiunea Suceava, localitate cunoscută pentru monumentele istorice, s-a deschis un motel-restaurant (vezi fotografia). Aici s-a amenajat și un colț cinetic, cu vegetație montană și cu animale din partea locului. (De la TRAIAN DUMITRESCU, coresp. voluntar).

Banane în seră Sora liceului „Dragoș Vodă” din Cîmpulung Moldovenesc adăpostește peste 800 de plante exotice, printre care și doi bananieri. Ei redesc pentru prima dată în țara noastră.

LA CASA AGRONOMULUI DIN IERNUT are loc un curs de școlarizare a crescătorilor de albine. Participă apicultorii din cooperativile agricole de producție și gospodăriile de stat din regiune.

IERI AU FOST TERMINATE lucrările de electrificare a sectorului zootehnic de la C.A.P. Stanciova. Cu acesta numărul unităților de producție electrificate în cooperativile de producție din Banat a ajuns la 300.

La Ploiești a început să funcționeze experimental o stație meteorologică automată, realizată de un grup de specialiști de la Institutul meteorologic din București.

La intrarea în orașul Constanța a început construcția unui mare complex de locuințe — Tomis Nord, alcătuit din 41 de blocuri cu 2.750 de apartamente. Primele 800 de apartamente vor fi date în folosință în cursul acestui an.

La Oradea s-a încheiat cursul de specializare pentru instructorii formațiilor artistice de amatori de la sate, la care au participat 150 cadre didactice din regiunea Crișana.

DUPĂ VISCOL După încetarea viscolului, lucrările de deszăpezire continuă. Circulația trenurilor a fost normalizată. S-a restabilit circulația pe drumurile Sîmbia — Predeal, Roman — Pătîlciu, Constanța — Mangalia, Polana Teului — Tg. Neamț. Ea continuă să fie întreruptă pe unele șosele din Dobrogea, estul Bihorului și Moldova, din cauza troienelor depuse. Amănunte asupra stării drumurilor, a posibilităților de circulație, inclusiv recomandări practice pentru conducătorii de automobile se dau zilnic în buletinele meteo-rutare transmise de posturile noastre de radio. Buletinele meteo-rutare pot fi urmărite — după radio-jurnalul de la ora șase dimineața, la orele 7,00 și 7,30, apoi la orele 14,00 și 15,00.

LA TIMIȘOARA s-a terminat recepționarea a încă 420 apartamente; începînd de ieri, în noile blocuri au început să se mute locatarii.

La Timișoara s-a terminat recepționarea a încă 420 apartamente; începînd de ieri, în noile blocuri au început să se mute locatarii.

S-a dat în exploatare noul complex de alimentare cu apă a Sibului. Dabulul a crescut de două ori și jumătate. De asemenea, s-a dat în folosință și noul complex de alimentare cu apă de la Tg. Secușca, importanța lucrării de acest gen se va mai face la Iași, Birlad, Craiova și unele stațiuni balneo-climaterice.

La uzina de piele și încălțăminte „Clujana” au fost de pe benzile de fabricație primele loturi din modelele de încălțăminte din colecția acestui an: pantofi cu tocul jos și viri țesut, în culori vii, pentru femei, pantofi pentru adolescențe etc.

Și țarna la tratament pe litoral IERI, LA SANATORIUL BALNEAR DIN MANGALIA AU SOSIT LA TRATAMENT PRIMII OASPETI DIN 1965. SANATORIUL BALNEAR DE AICI VA GĂZDUI ANUL ACESTA PESTE 8.000 DE OAMENI AI MUNCII.

SPORT

FOTBAL

După „tragerea la sorti” pentru campionatul mondial

Joi seara la Londra într-o sală de hotel întesată de circa 1.000 de ziaristi și reprezentanți ai unor mari cluburi de fotbal din toată lumea, atmosfera se înfierbîntă pe măsură ce timpul trece. Și e il-risic: aci are loc festivitatea stabilirii grupelor turneului final al campionatului mondial. Uneori nu se mai poate auzi nici vocea președintelui F.I.F.A., nici Stanley Rous, care anunță echipele și datele cînd se vor disputa meciurile din cele patru grupe. Nici silrșitul acestor întruniri nu a reușit să calmeze vacarmul, mai bine zis rezultatul sonor al pasionalei comentarii și pronosticuri, pentru cele 32 de meciuri ce se vor desfășura în decurs de numai 20 de zile — între 11 și 30 iulie — în mai multe orașe ale Marii Britanii.

Cele 16 reprezentative finale sînt acum împărțite în patru grupe (componența acestora am anunțat-o în ziarul nostru de ieri — n.n.). Echipele se vor clasifica pe bază de punctaje, primele două din fiecare grupă calificîndu-se pentru sferturile de finală. Finala se va disputa pe stadionul „Wembley” din Londra la 30 iulie, cînd, în mod practic, se va încheia ceea ce de pe acum poartă și numele de „cel mai grandios festival mondial al fotbalului”.

Comentariile și pronosticurile abundă, presa și televiziunea reproduc păreri cit mai competente, sansele „celor 16” sînt citirite și calculate sub toate aspectele. Gazetele se arată optimiste: antrenorii, jucătorii și publicul din Anglia sînt mulțumiți de rezultatul tragerii la sorti și apreciază că adversarii lor din grupa I — Uruguay, Mexic și Franța — nu vor putea constitui obstacole dificile pentru calificarea Angliei în sferturile de finală. Totuși, Denis Feollows — secretarul federației de specialitate — are o rezerva: „Singura echipă de care ne temem este cea a Franței, care ne-a eliminat din Cupa Europei”. Evocînd întîlnirile din trecut cu aceste țări, ziarurile scriu însă că echipa Angliei apare în mod netîndolelnic

Disciplina planului de construcție pe șantierele industriale

Întrucît este situația pe șantierele industriale și urzirea „Tesătura”-Iași și cel al Fabricii de confecții din Vaslui. Conducerea fabricii „Tesătura” ne-a vorbit de unele rămîni în urmă la hala de fabricație. Cu aproximativ o lună sînt întîrziate lucrările la Fabrica de confecții din Vaslui. Cum explicați o atare stare de lucruri? — I-am întreb pe tov. MIRCEA TOFAN, inginer șef adjunct al întreprinderii de construcții-montaj care execută lucrările pe aceste șantiere.

— E adevărat, am întîrziat lucrările la hala de cardă și ringuri de la filatura fabricii „Tesătura”. Aceasta pentru că în noiembrie anul trecut am început ritmul lucrărilor de finisaj. Dar nici beneficiarul nu poate fi scutit de răspundere. El ne-a predat unele proiecte cu întîrzieri în complet, ceea ce a determinat unele modificări pe parcurs. Mai mult, în zona de cardă și ringuri, o serie de lucrări au fost executate nu după proiecte, ci pe bază de note de comandă și dispoziții de șantier.

Ritmul nesatisfăcător de lucru este imprimat, după părerea mea, de proiectant. Într-o prevederile proiectului și utilajele sînt necorespunzătoare. Acum sîntem obligați să refacem unele utilajuri și locașuri — a adăugat ing. VASILE ATANASIU, șeful șantierului filaturii. Cît privește ceea ce vîr-lare a transportului, nu știm cum s-a executat pentru că nu avem nici acum documentația tehnică. Din același motiv întîmpinăm greutăți și în zona a treia a halei,

Amînările repetate nu se reduc la o simplă durată de timp care depășește cu mult cadrul celei planificate. Ele au repercutat asupra îndeplinirii planului în alte întreprinderi care nu pot să pună pe seama termenii întregii cantitate de materie primă ce trebuie produsă de cele două fabrici.

E drept, beneficiarul a calculat ce produce se pierde, dar el nu poate fi absolut de răspundere ce o are pentru faptul că cele două unități ale combinatului nu produc la întreaga capacitate. Lui, ca beneficiar al investiției, și ministrul tuturor le revin îndatoririle de a interveni prompt, de a lua împreună cu proiectanții și constructorii măsurile absolute necesare pentru terminarea grăbnică a tuturor lucrărilor și înălțarea gravelor neajunsuri semnalate.

Cine poartă răspunderea întîrzierilor la „Tesătura”-Iași și la Fabrica de confecții Vaslui?

Pe șantierele Combinatului alimentat din Iași și al Fabricii de confecții din Vaslui majoritatea lucrărilor sînt în avans față de grafice. Din relațiile constructorilor rezultă că la baza ritmului susținut de lucru pe aceste șantiere stă buna organizare a muncii, preocuparea beneficiarilor pentru asigurarea condițiilor necesare realizării în termen a investițiilor.

Sîntem în avans cu toate lucrările — ne-a spus ing. L. LUPU, șeful șantierului combinatului alimentat. Avem asigurată front de lucru pe timpul termii. Beneficiarii ne-a trimis în avans o parte din proiectele fabricii de biscuiți și paste făinoase, oferindu-ne ast-

Între legende și realități

Paradoxul situației actuale este că, în timp ce S.U.A. își plasează în Grecia o parte a excedentelor lor de cereale, acțiune pe care o mai și întîlțiază „ajutor”, statul grec este nevoit să suporte cheltuieli pentru a asigura exportul producției proprii de grîu și pentru a face astfel loc, în țară, grîului american.

Trebuie spus că producția de grîu, cartofi, orez și bumbac a Greciei poate satisface pe deplin necesitățile consumului intern. Unele dintre aceste produse sînt, pînă în prezent, produse în Grecia însă, pe piața internă, concurența produselor similare americane și ale „celor șase” din Piața comună, fapt care provoacă o fluctuație continuă a culturilor, reducerea suprafețelor cultivate sau chiar lăscarea în paragîin a unor mari suprafețe de pămînt arabil. „Reducerea cu 5 pînă la 20 la sută a taxelor vamale la produsele importate din Piața comună, în privința a la asociere, scrie revista „Ereva”, lovește în producția internă fără a înlesni consumul, întrucît prețurile scăzute la care sînt importate produsele agricole îl se adaugă profiturile exagerate de mari ale importatorilor”.

Se știe că Grecia a cerut să facă parte din C.E.E. pentru că spera în creșterea unor perspective favorabile plasării produselor agricole proprii pe piața „celor șase”. „Acesta perspective — scrie ziarul „Anendotos” — sînt însă foarte îndepărtate, iar împlinirea a 3 ani de la asociere (în noiembrie 1965 — n.r.) a găsit exporturile grecești în stagnare și balanța comercială a țării vizibil agravată”.

Statisticile oficiale au arătat că în primele 7 luni ale anului 1965 deficitul balanței schimburilor comerciale ale Greciei cu „cel șase” s-a ridicat la 152 milioane dolari, față de 106 milioane în perioada corespunzătoare a anului 1962, perioadă anterioară asocierii. Asocierea, în loc să contribuie la creșterea exporturilor grecești, a dus la reducerea lor. Aceste fapte determină revista de specialitate

„Colaborare” cu necazuri

Concurența ce o face piața internă produselor similare provenite din S.U.A. sau Piața comună îngreunează și mai mult situația agriculturii grece. Încă de pe timpul fostelor guverne E.R.E. s-a încheiat un acord cu Statele Unite, prin care acestea s-au angajat să trimită Greciei o parte a excedentelor agricole sub formă de împrumut pe termen lung, interzicînd în schimb Greciei să exporte produse

DE PESTE HOTARE

În turneul de șah de la Hastings, numai în ultima rundă se va cunoaște învingătorul. Aceasta datorită faptului că, după desfișurarea penultimei runde marile maeștrii sovietici Boris Spasski, liderul turneului de pînă acum, a fost egalat de către Uhlmann (R. Germania). „Spasski — menționează comentatorul sportiv al agenției France Presse — are, în ultima rundă, o sarcină mai ușoară, deoarece el îl înfrîntese pe ultimul clasat, vest-germanul Nicolai, în timp ce Uhlmann joacă cu marele maeștru român Florin Gheorghiu, un șahist reabilitat”.

DE PESTE HOTARE

În runda a 8-a, Gheorghiu l-a înfrînt pe Pflieger, partida întrerupîndu-se. Acum, ambii ocroti locurile 5-6, cu cîte 4 puncte fiecare.

DE PESTE HOTARE

Asesări. În cadrul campionatului republican de hochei pe gheață, Dinamo București a obținut o surprinzătoare victorie cu 6-2 (4-0, 0-1, 2-1) în fața frunzetei clasamentului Steaua. Alte rezultate: Voiaș Miercurea Ciuc — Știința Cluj 14-2 (4-0, 3-2, 7-0), Tîrnava Odorhei — Știința București 5-2 (2-0, 1-1, 2-1).

DE PESTE HOTARE

În localitatea Blaisystok (R. P. Polonia) se desfășoară un turneu internațional amical de baschet rezervat juniorilor. În prima zi echipa României a obținut o frumoasă victorie în dauna R. P. Ungare, pe care a învins-o cu scorul de 59-48 (27-26). În cel de-al doilea joc Polonia (tineret) a învins Polonia (juniori) cu 58-46.

Federația Italiană de fotbal a stabilit ca turneul internațional cu participarea echipelor de tineret (jucători sub 23 de ani) ale României, Italiei și Austriei să se desfășoare în zilele de 22, 26 și 31 ianuarie.

DE PESTE HOTARILE

Republica Dominicană retrăiește ceasuri de gravă încordare

• Forțele armate au tăiat căile de acces spre Santo Domingo și au înconjurat palatul prezidențial
• Localitățile din provincie ocupate

SANTO DOMINGO 7 (Agerpres). — Situația din Republica Dominicană a devenit deosebit de critică în ultimele 24 de ore prin ocuparea unor puncte fortificate de către militarii de extremă dreapta din rândul forțelor armate din orașele Santiago și Barahona. Postul de radio de la San Isidro, care își încetase activitatea în luna septembrie anul trecut, și-a reluat vineri emisiunile. Într-una din aceste emisiuni, forțele militare de dreapta au anunțat că s-a realizat o coaliție între militarii din orașele Santiago și Barahona împotriva hotărârii prezidențiale guvernului provizoriu Garcia Godoy, de a expulza din țară pe unii din rivalii militari.

Agencia Associated Press anunță că trupele dominicane au în-

conjurat joi noaptea Palatul prezidențial și au tăiat toate căile de acces spre Santo Domingo. Forțele armate au ocupat clădirea stației de radio, precum și alte puncte ale capitalei dominicane. În unele cartiere au fost ridicate bariade.

Președintele Garcia Godoy a declarat ziariştilor că este „ferm hotărât” să mențină actualul guvern provizoriu subliniind că el este sprijinit de Organizația Statelor Americane. La rândul său, un reprezentant al forțelor interamericane a dat publicității o declarație în care se arată că acțiunea întreprinsă de Godoy nu ar contraveni actului instituțional și că forțele interamericane vor sprijini această acțiune.

În declarație se mai afirmă că „orice acțiune îndreptată împotriva guvernului provizoriu va fi considerată ca un atac deschis împotriva forțelor O.S.A.”.

Subliniind că situația la Santo Domingo a devenit deosebit de încordată, agenția Reuter afirmă că „Republica Dominicană face acum față celei mai grave crize de la sfârșitul evenimentelor sîngerose din vara anul trecut”.

Piața comună

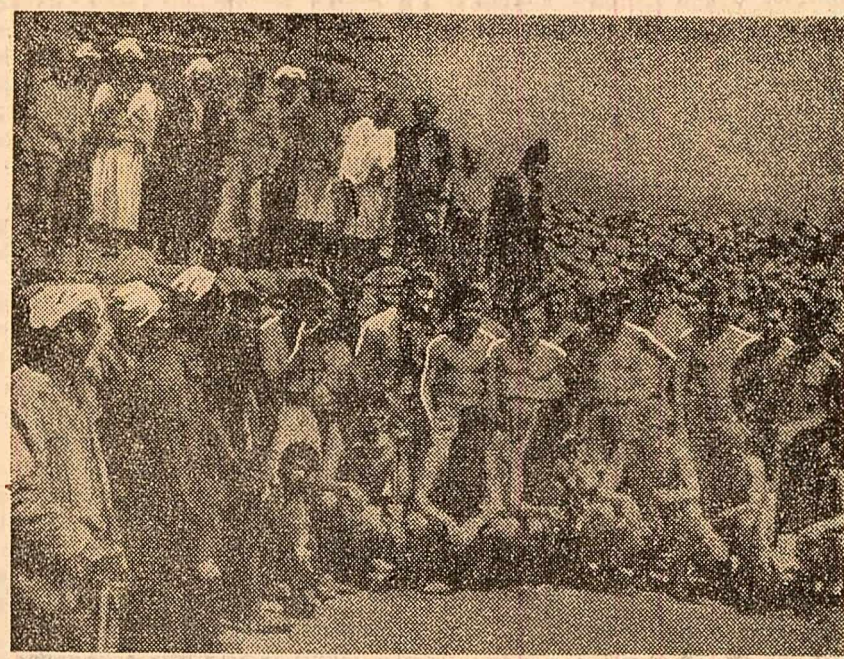
Șase minus Comisia executivă

BRUXELLES 7 (Agerpres). — Reprezentanții permanenți de la Bruxelles ai celor cinci parteneri ai Franței din Piața comună, care s-au întrunit în capitala Belgiei, au acceptat joi propunerea Franței de a se organiza între 17 și 18 ianuarie, la Luxemburg, o sesiune a Consiliului ministerial al C.E.E., care să discute căile de soluționare a actualei crize de paralizare de peste șapte luni a acestui organism vest-european. De la această sesiune urmează să absenteze, așa cum a cerut Franța, reprezentanții Comisiei executive a C.E.E. Sesiunea nu va avea o ordine de zi propriu-zisă, ea urmînd să ofere prilejul unor discuții libere, în cursul cărora să fie analizată actuala situație din cadrul Pieței comune.

După cum se știe, Piața comună se află încă de la 30 iunie în fața celei mai grave crize prin care a trecut de la crearea sa, ca urmare a eșecului înregistrat la sesiunea Consiliului ministerial ținută la această dată în problema finanțării politicii agricole comune. Eșecul a fost provocat de refuzul Franței de a accepta încercările de a se lega finanțarea politicii agricole comune de acordarea unor puteri supra-naționale Parlamentului european și Comisiei executive a C.E.E.

Febra cuprului

NEW YORK 7 (Agerpres). — Ziarul „New York Times” publică o informație despre faptul că în prezent companiile producătoare de cupru din Statele Unite studiază în amănunțime majoritatea de prețuri la aerometal anunțate de străinătate. Societățile din Katanga, Chile și din Canada au majorat recent prețul la cupru. Companiile americane au fost înfrînte în tentativa de a urma exemplul concurenților lor din străinătate deoarece a intervenit guvernul, care a lansat pe piață din stocurile naționale de rezervă o cantitate de 200.000 tone de cupru. Agenția A.P. relatează că pentru a preveni o nouă încercare a societăților americane de a majora prețurile, guvernul a hotărât să arunce pe piață încă 208.000 tone de cupru.

Un grup de soldați britanici făcând prizonieri de trupele republicane yemenite, în timpul incidentelor de la frontiera Yemenului

Rhodesia

Embargoul și micile lui fisuri

SALISBURY 7 (Agerpres). — Lipsa de combustibil se face tot mai simțită în Rhodesia ca urmare a embargoului petrolier. Primul ministru Ian Smith a declarat joi seara că, începînd de săptămîna viitoare, proprietarii de automobile vor primi săptămînal numai patru sau cel mult opt litri de benzină, în loc de 16, cît era cota inițială. Avioanele care aterizează la aeroportul Salisbury vor primi cantități de benzină strict calculate pînă la prima escază, în timp ce avioanele britanice nu se vor putea aproviziona deloc cu benzină și uleiuri pe aeroporturile rhodesiene. Zborurile de antrenament ale piloților rhodesieni vor fi suspendate, iar avioanele de transport vor efectua numai curse de mare urgență.

Anunțînd acest lucru, primul ministru Ian Smith a adăugat că este posibil ca restricțiile să capete un caracter și mai acut. El a adăugat, însă, că guvernul său

O. N. U.

DEPLASARE SPRE GENEVA

Oficiul european al Națiunilor Unite a devenit, începînd de la 1 ianuarie, Oficiu mondial. Departamentul de a fi o problemă de terminologie, hotărîrea are o semnificație politică. Sediu european este promovată la nivelul celui de la New York.

Cu zece zile înainte de a se deschide în fața Palatului Națiunilor Unite a devenit majoritatea agențiilor specializate și un mare număr de comisi. Este suficient să amintim Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare, Comisia economică pentru Europa, Organizația mondială a sănătății. Pe de altă parte, la Geneva își au reședința un număr însemnat de organizații internaționale, a căror activitate se întreprinde cu cea desfășurată în cadrul O.N.U.: G.A.T.T., Uniunea internațională a telecomunicațiilor, Organizația meteorologică mondială etc.

Astfel, la New York rămîn exclusiv organele politice ale O.N.U. — Consiliul de Securitate și Adunarea Generală.

Se crede aici că nu este exclusiv în viitor să se ia în considerare organizarea la Geneva și a unor sesiuni ale Adunării Generale.

Horia LIMAN

Geneva, 7.

HAVANA

Lucrările Conferinței de solidaritate a popoarelor din Asia, Africa și America Latină

HAVANA 7. — Trimisul special Agerpres, Victor Stamat, transmite: Joi au continuat la Havana lucrările, în sesiune plenară, ale Conferinței de solidaritate a popoarelor din Asia, Africa și America Latină.

Luînd cuvîntul, șeful delegației sovietice, S. R. Rașidov, a condamnat agresiunea Statelor Unite împotriva Vietnamului, precum și acțiunile colonialiste în Congo (Leopoldville), Republica Dominicană, Guyana Britanică, Rhodesia și în alte regiuni ale lumii. „Conferința noastră, a spus el, trebuie să unească forțele democratice într-o mișcare unică a popoarelor din cele trei continente” împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului.

Reprezentantul R.P.D. Coreene a reafirmat sprijinul pe care țara sa îl acordă luptei poporului vietnamez împotriva agresiunii S.U.A., care au sprijinit propunerea creării unui organism permanent de solidaritate al popoarelor celor trei continente.

În cursul sesiunii de după-amiază a fost aprobată în unanimitate propunerea prezidențialei conferinței, Raul Roa, ministrul afacerilor externe al Cubei, ca participantii să examineze problema răpirii fostului președinte al Comitetului internațional de organizare a conferinței, Mehdi Ben Barka (Maroc).

PARIS

Azi, vechiul cabinet prezintă demisia

PARIS 7 (Agerpres). — Într-o declarație făcută ziariştilor joi seara, ministrul informațiilor al Franței, Alain Peyrefitte, a anunțat că după remiterea demisiei oficiale generalului de Gaulle, la 8 ianuarie, primul ministru Pompidou intenționează să formeze un nou guvern. Peyrefitte a relevat că noua remaniere guvernamentală „ar putea fi mult mai importantă decît se crede”.

Agencia France Presse scrie că în noul cabinet condus de Pompidou ar putea fi incluse o serie de personalități în frunte cu fostul premier Michel Debré, care, după părerea agenției, ar putea fi „impunerent cu prerogative considerabile”, revenindu-i unul din principalele ministere care-l va situa „drept cea de-a doua personalitate a guvernului”.

Tașkent Convorbirile indo-pakistaneze

TAȘKENT 7 (Agerpres). — Agenția TASS anunță că în cursul zilei de vineri, la Tașkent au avut loc două întâlniri între președintele Pakistanului, Ayub Khan, și premierul indian, Lal Bahadur Shastri. După cum precizează agenția, ei au continuat discuțiile în problema relațiilor dintre India și Pakistan.

la lupta armată pe care o duc, începînd din 1961, forțele de eliberare din Venezuela. El s-a pronunțat pentru crearea unei organizații a celor trei continente.

A luat apoi cuvîntul Osman Cienfuegos, reprezentantul Cubei, care a declarat că obiectivul principal al Conferinței de la Havana este sprijinirea luptei pentru libertate a popoarelor din cele trei continente, împotriva imperialismului, a sistemului de exploatare al colonialismului și neocolonialismului. Vorbitorul a declarat că țara sa va continua să acorde tot sprijinul popoarelor care luptă pentru libertate, independență și progres social.

Au mai luat cuvîntul șefii delegațiilor din Japonia, Paraguay, India, Guinea, Sudan, Cambodgia, Senegal, Liban, Guatemala, Ruanda, Siria, Congo (Brazzaville) — care au sprijinit propunerea creării unui organism permanent de solidaritate al popoarelor celor trei continente.

În cursul sesiunii de după-amiază a fost aprobată în unanimitate propunerea prezidențialei conferinței, Raul Roa, ministrul afacerilor externe al Cubei, ca participantii să examineze problema răpirii fostului președinte al Comitetului internațional de organizare a conferinței, Mehdi Ben Barka (Maroc).

Vizita delegației de partid și guvernamentale sovietice în Mongolia

MOSCOVA 7 (Agerpres). — La invitația C.C. al P.P.R.M. și guvernului R. P. Mongole, la 7 ianuarie a plecat într-o vizită oficială în Mongolia delegația de partid și guvernamentală a U.R.S.S. condusă de L. I. Brejnev, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S.

Din delegație fac parte K. T. Mazurov, membru al prezidiului C.C. al P.C.U.S., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, I. V. Andropov, secretar al C.C. al P.C.U.S., A. A. Gromiko, membru al C.C. al P.C.U.S., ministrul afacerilor externe, R. I. Malinovski, membru al C.C. al P.C.U.S., ministrul apărării al U.R.S.S., și alții.

Neapole Congresul Partidului social-democrat

ROMA 7. — Corespondentul Agerpres, I. Mărgineanu, transmite: Sîmbătă încep la Neapole lucrările celui de-al XIV-lea Congres național al Partidului social-democrat. Principiul punct de de ordine de zi este problema unificării cu socialistii și, legat de aceasta, termenul și tactica ce urmează a fi adoptată.

La congresul de la Neapole vor participa și delegații ale principalelor partide politice italiene. Delegația Partidului Comunist Italian va fi condusă de Luciano Lama, membru al C.C. al partidului, iar socialistii vor fi reprezentați de Francesco de Martino și Lombardi.

Vizita delegației sovietice în R. D. Vietnam

HANOI 7 (Agerpres). — Delegația sovietică în frunte cu A. Șelepin a sosit vineri la Hanoi. Membrii delegației, însoții de Fam Van Dong, primul ministru al R.D. Vietnam, Le Duan, prim-secretar al C.C. al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam, și de alte personalități vietnameze s-au îndreptat spre tribuna din centrul orașului.

Într-o cuvîntare de salut, Fam Van Dong a spus între altele: Sprijinul prețios al poporului sovietic, partidului comunist, guvernului sovietic al căror sol sinteti dv., alături de acel sprijin prețios pe care ni-l acordă China, țările socialiste frățești și omeniarea progresistă, însușesc și mai mult întregul nostru popor, în întăresc puterea, hotărîrea sa de a înfrînge pe agresorii imperialiști americani, de a-și apăra drepturile sale naționale, pacea în Indochina, în Asia de sud-est și în întreaga lume. Sistem încredințat că vizita delegației Uniunii Sovietice în Vietnam va contribui la întărirea continuă a prieteniei de luptă și a colaborării frățești între popoarele țării noastre în lupta împotriva dușmanului comun — imperialismului american.

Întîmpinat cu căldură de mii de locuitori ai Hanoului prezenți în piața centrală Ba Din, A. Șelepin a declarat: Trimișii delegației noastre în vizită în R. D. Vietnam, Comitetul nostru Central și guvernul sovietic exprimă, încă o dată, prin aceasta dorința fermă și neabătută a poporului sovietic de a accede sprijin și ajutor multilateral poporului vietnamez care luptă împotriva agresiunii S.U.A., de a întări și dezvolta multilateral

prietenia și colaborarea dintre P.C.U.S. și Partidul celor ce Muncesc din Vietnam, dintre U.R.S.S. și R. D. Vietnam, Partidul comunist și poporul sovietic consideră cauza pentru care luptă poporul vietnamez drept o cauză justă și își exprimă convingerea fermă că ea va triumfa, dorindu-și o victorie cît mai grabnică.

Delegația sovietică a fost primită vineri de Ho Și Min, președintele R. D. Vietnam. Au fost de față Fam Van Dong, primul ministru al R. D. Vietnam, Le Duan, prim-secretar al C.C. al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam, și alți conducători vietnamezi.

PEKIN 7 (Agerpres). — Agenția TASS anunță că în drum spre Hanoi, delegația sovietică condusă de Alexandr Șelepin, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., secretar al C.C. al P.C.U.S., a făcut o escază la Pekin.

La aeroport, delegația a fost întâmpinată de Li Sien-nien, membru al Biroului Politic al C.C. al P. C. Chineze, vicepremier al Consiliului de Stat al R. P. Chineze, Huang Bak, însărcinat cu afaceri ad-interim al R. D. Vietnam în R. P. Chineze, S. G. Lapin, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al U.R.S.S. în R. P. Chineze. Li Sien-nien a oferit o recepție în cinstea delegației sovietice.

WASHINGTON. Senatorul Walne Morse a cerut guvernului american să înceteze escazările războiului din Vietnam. Lărgirea acțiunilor militare în Asia, a declarat Morse, nu face decît să încurajeze „guvernele militariste pe care le-am creat în Vietnamul de sud, Coreea de sud și Taiwan”. Morse a afirmat că poporul american nu trebuie să se lase atras într-un război pentru „salvarea unor regiuni marionetă”.

SCURTE STIRI

PHENIAN. La 7 ianuarie, Li Diu En, vicepreședinte al Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene, a primit delegația economică a guvernului Republicii Socialiste România, condusă de Valentin Stenop, adjunct al ministrului comerțului exterior. Li Diu En a avut o convorbire cordială și prietenească cu oaspeții români.

DELHI. Vineri au început la Delhi lucrările sesiunii Consiliului Național al Partidului Comunist din India. Pe ordinea de zi a sesiunii figurează analiza problemei referitoare la situația politică și economică din țară, aprovizionarea populației cu produse alimentare, relațiile indo-pakistaneze, înființarea de la Tașkent, precum și probleme referitoare la situația internă a partidului.

MOSCOVA. La 7 ianuarie în Uniunea Sovietică a fost lansat satelitul artificial al Pământului „Cosmos-104”. La bordul satelitului se află aparatul științific destinat continuării cercetării spațiului cosmic.

BERLINUL OCCIDENTAL. Zilele acestea elementele naziste din Berlinul occidental au încercat să incendieze locuința scriitorului Joachim Seipel. Aceasta este a șasea încercare de incendiere a locuințelor unor persoane din Berlinul occidental, considerate „indezirabile” de nazisti. Scriitorul Seipel este autorul unei lucrări satirice care demască revanșismul.

PEKIN. Purtătorul de cuvînt al Ministerului Afacerilor Externe al R. P. Chineze a dat publicității un avertisment în legătură cu noi provocări ale forțelor armate ale S.U.A. împotriva R. P. Chineze. La 7 ianuarie, o navă de război americană a pătruns în repete rînduri în apele teritoriale chineze, în regiunea insulei Bindan, provincia Fujian. În aceeași zi, un avion militar american a pătruns în spațiul aerian deasupra insulelor Lun-sin și Dun, provincia Guandun.

OSLO. În cadrul întrunirii miniștrilor apărării din Suedia, Danemarca și Norvegia, care a avut loc joi la Oslo, s-a hotărît redactarea a 50 la sută a contingentelor puse la dispoziția forțelor O.N.U. din Gaza de cele trei țări. Această măsură a fost adoptată în urma cererii formulate în luna decembrie 1965 de secretarul general al Națiunilor Unite, U Thant, de a se trece la o reorganizare a forțelor O.N.U. din motive de ordin financiar.

BUDAPESTA. La Casa de cultură „Egessy Gabor” din Budapesta s-a deschis o expoziție consacrată marelui compozitor român George Enescu.

LA PAZ. Frontul revoluționar din Bolivia a aprobat oficial desemnarea generalului Rene Barrientos drept candidat la alegerea prezidențială programată la 3 iulie a.c.

TEL AVIV. După tratative de peste o lună, premierul izraelian Levi Eshkol a anunțat joi după-amiază că s-a ajuns la un acord privind participarea la noul cabinet a celor cinci partide principale din țară. Guvernul, care va fi dominat de coaliția Mapai-Ahdouth Avoda, urmează să fie prezentat președintelui Șazar în cursul zilei de duminică.

ALGER. A fost semnat un protocol algeriano-sovietic privind construirea de către Uniunea Sovietică în Algeria a 28 de baraje de dimensiuni mici și mijlocii. Construirea barajelor va permite irigația a 8.500 ha terenuri aride din departamentele Cahila, Constantine, Oran, Mostaganem etc.

NOTE

In postura „rudei sărace”

Acordul dintre Alitalia (compania națională italiană de transporturi aeriene civile) și C.A.B. (organul federal american pentru aviația civilă) s-a dovedit de-a lungul timpului, iar acum apare și mai pregnant, un generator de neînțelegeri între cele două părți.

Încheiat în 1948, cînd aviația civilă italiană era slab dezvoltată, acest acord permite avioanelor italiene să aterizeze doar pe aeroporturile din New York, Boston și Chicago, limitînd activitatea Alitaliei numai la coasta Atlanticului. Aceste trei

orașe constituie pentru avioanele italiene un fel de „coloană de leu Hercule” pe care ele nu le pot depăși pentru a ajunge în orașele de pe coasta Pacificului (Los Angeles) sau în alte țări ca, de exemplu, Mexicul. În schimb, avioanele aparținînd companiilor americane au dreptul să aterizeze la Roma și de aici să se îndrepte spre Africa de nord, Orientul mijlociu sau Orientul îndepărtat. La această inegalitate se adaugă și aceea a numărului de zboruri. În timp ce companiile americane efectuează 66 de zboruri pe săptămî-

nă, Alitalia realizează numai 32. În ultimii ani autoritățile italiene au făcut o serie de încercări pentru negocierea unui nou acord, iar în 1960 partea americană a reușit, de cînd, dreptul Alitaliei de a ateriza și pe alte aeroporturi, în afara de cele inițiale. Dar această reușită nu a fost numai formală, căci chestiunea în cauză se tergiversează și azi. Companiile americane susțin că, în cadrul unui schimb de drepturi de escază, orașe ca Los Angeles nu s-ar putea compara cu

Napoli sau Torino. Atunci Alitalia a cerut ca cel puțin să fie pusă în discuție problema capacității de trafic, după criteriul egalității de servicii între cele două țări, sau pe baza creșterii în proporție egală a traficului.

Convorbirile dintre cele două părți s-au întrerupt în urmă cu cîțiva timp, înainte de a se ajunge la un acord. Dar, în cercurile financiare italiene se subliniază că Alitalia nu va putea accepta la infinit postura „rudei sărace”.

Ion IONESCU

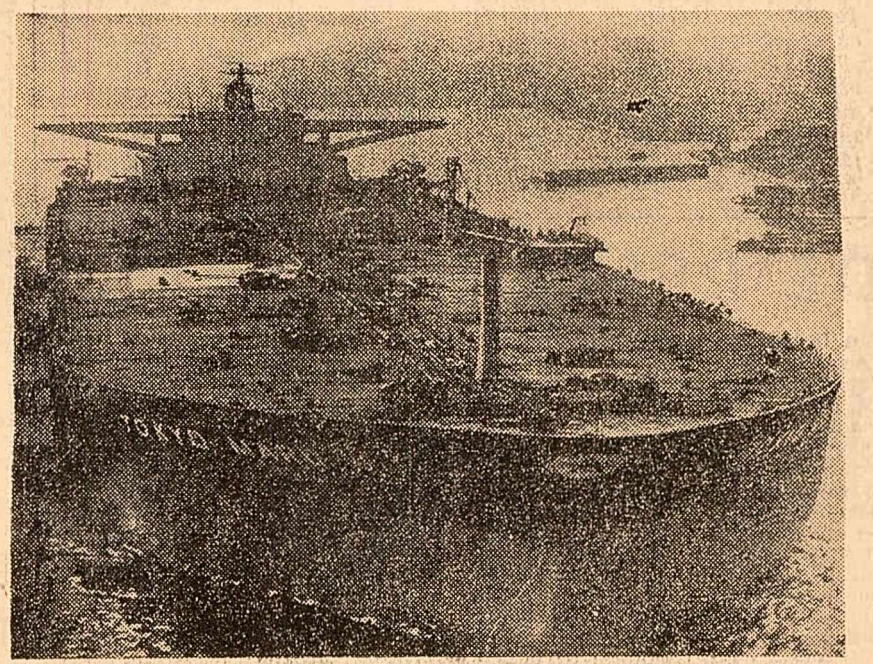
S-a petrecut la Delhi

Robert Schreiber are 13 ani. Este elev la American International School din Delhi — o instituție de învățămînt rezervată copiilor de diplomați și ai altor funcționari americani care lucrează în India. Împreună cu alți 15 tineri americani, el a participat zilele acestea, la Delhi, la o demonstrație împotriva războiului dus de S.U.A. în Vietnam. Robert purta o pancartă pe care scria: „We protest conscription for unjust war” („Protestăm împotriva recrutării pentru un război nedrept”). El, împreună cu prietenii săi, a cerut ceea ce S.U.A. refuză să respecte: dreptul poporului din Vietnamul de sud, ca și al oricărui popor, de a-și rezolva singur treburile.

Probabil că demonstrația celor 16 ar fi trecut fără să strînească prea multă vîlvă, dacă nu s-ar fi produs un incident despre care relatează presa indiană. În timp ce demonstrația tinerilor era în toi, și-au făcut apariția, pe neașteptate, cîțiva domni. Erau membri ai grupului de congresmeni americani care se află într-o călătorie prin cîteva țări ale Asiei de sud-est. Unul din ei, Clement Jablocki, s-a năpustit asupra tinerilor, acuzîndu-i de „lipsă de patriotism”, și s-a întredat, printre altele, cum se împacă cu conștiința lor faptul că, pe de o parte, ei studiază aici cu sprijinul guvernului S.U.A., iar pe de altă parte — se pronunță împotriva politicii sale. Tînărul sociolog John Blackton, unul din participanții la

demonstrație, a răspuns: „Respingerea politică a S.U.A. în Vietnam nu este în contradicție cu atitudinea mea loială față de țara mea”. Do-rinț Leiberg — un alt participant — a declarat: „Ne simțim vinovați dacă americanii omoară zilnic sute de vietnamezi”. Iar Alexander Black a adăugat: „Nu vrem ca oamenii să moară fără nici un rost”. În cele din urmă, congresmenii au bătuț în retragere, iar manifestanții și-au continuat marșul. Aceasta a fost prima manifestare de acest fel organizată de cetățeni americani aflați într-o țară asiatică. Iar Robert Schreiber, întrebare de ce a participat la demonstrație, a răspuns: „Tata mi-a povestit ce înseamnă războiul”.

G. D.

JAPONIA. Recent a fost lansat la apă, la Yokohama, cel mai mare petrolier din lume — „Tokyo Maru” — cu un deplasament de 150.000 de tone